

Обележили смо, како и доликује, 20 - годишњицу постојања и рада Удружења војних пензионера Србије. Достојанствено, радно, помало свечарски, али надасве - поносито. Данас, са историјске раздајине од две деценије, без околишења можемо да констатујемо да је Удружење испунило очекивања својих чланова. Наиме, један од основних разлога за стварање организације била је заштита стечених права и враћање нарушених права војнопензионерској популацији.

У томе стамено истрајавају активисти што су на себе претешко бреме одговорности да се свим легитимним и легалним средствима боре и изборе, фигуративно речено, с великим друштвеним непогодама. Јер врлози који су променили ток друштвених збивања, стално прете новим потопима, бурама, олујама и неверама. И поред осведочених успеха, великих помака на боље, ипак смо прилично далеко од прокламованих циљева, а опет и тако близу. Стога није време за одбацавање копаља у трње. Напротив!

Разлог томе што се до сада у свему није успело не лежи у незнању, недовољној борбености или у чврсто утемељеном праву које је тешко анулирати, већ само у бахатом, бирократском понашању људи који у име напаћеног народа врше власт. Део државних чиновника, наиме, и даље истрајава на укидању стечених права војних пензионера. Посебно боли чињеница да су извршиоци дела таквих послова управо наше колеге у униформи. Па ко би најбоље могао да разуме проблеме и тегобе војнопензионерске популације од њих? Поводећи се, ваљда, за напредовањем или ко зна за чим, део њих дисциплиновано спроводи науке острашћених бирократа. А колико сутра и они ће постати војни пензионери!

У нашим условима би се могло рећи да су право и правда изгубили смисао, здрав разум и везу са научним истинама и на њима заснованом праксом. Једно од основних начела правне теорије је управо да се, без преке потребе, новим прописима не укидају стечена права (што се констатује прелазним и завршним одредбама закона, уредби, подзаконских и других аката), а ако је у некој области промењен пропис у односу на постојећу праксу, онда се ти параграфи примењују само на ону популацију која није обухваћена претходним прописом.

Тешко је одолети утиску да се над војним пензионерима систематски врши правно насиље. Просто је здравом разуму недокучиво да неко упорно крши права и да за то не одговара пред законом. Чудно је исто тако како држава снагом правног механизма не успева да спроведе у живот оно што су већ одавно (пре неколико година) наложили судови. Карактеристичан пример је чињеница да тзв. мали дуг није наплатило око 12.000 корисника војних пензија.

Удружење које одолева свим друштвеним бурама и олујама **ЧАСНО НА БРАНИКУ ПРАВА И ПРАВДЕ**

И поред осведочених успеха, великих помака на боље, прилично смо далеко од прокламованих циљева, а опет и тако близу. Стога није време за одбацавање копаља у трње. Напротив!

Удружење војних пензионера се два пута актом обратило председнику Владе Републике Србије с молбом да се хитно поступи у складу са законом и свима исплати заостала разлика у пензији по тзв. малом дугу. Из тог, у државној хијерархији, високог Кабинета, Удружењу потом стигне одговор да је „акт прослеђен надлежним министарствима“. И ништа више. Ваљда је ред и неприкосновена обавеза да када Кабинет председника Владе проследи акт неком министарству, да се по њему и поступи. Да ли то неко намерно крњи углед председника Владе? Закони су писани и усвајани вољом народних представника, да би се поштовали и да би се поступало према њиховом слову. Било би делотворно да се против оних који крше закон, а реч је о одговорнима у министарствима која не поступају према законским одредбама, под хитно покрене кривична одговорност

У процесу остваривања законом утврђених права сада се испречила и тврђава звана Управни суд. Неком од судија-известилаца, ко зна из којих разлога и по чијем налогу, пало је напамет да војним пензионерима чија је пензија 1. јануара 2008. године била већа од 60 одсто од просечне плате у Републици Србији за тај период не припадне ванредно повећање месечних припадљивости за 11,06 одсто. Тај и такав аршин, међутим, није примењен ни за једну другу категорију пензионера. Пронађена је непостојећа рупа у закону. Ванредно повећање пензије оствариле су сви пензи-

онери у Србији, изузев војних, и то без стављања под лупу висина њихових пензија. Тако више од пет година увећане пензије примају бивши универзитетски професори, адвокати, негдашњи директори великих система, високи званичници из државног апарата, чиновници МУП-а, БИЕ, дипломи... и сви други чији су положаји и плате били високоранжирани у држави. Пензија од 180.000 динара је, на пример, тада повећана и директору у пензији једне велике спољнотрговинске фирме. Толику пензију нема ама баш ни један војни пензионер, рачунајући и генерала највишег чина. У односу на војне пензионере примењена је типична дискриминација.

Управни суд сада купује време тако што је кориснике војних пензија „завртео“ у други круг правосудног процеса. Знају добро тамошње судије да је Уставни суд дао за право војним пензионерима. Али нека знају и то да су ветерани кадри да истрче и тај други круг, уз остало и због тога да би истина и правда били намирени.

Зна разлику од Управног суда, који у складу са позитивним прописима треба само да потврди право на ванредно повећање пензија, основни судови у Новом Саду, Нишу, Пироту и Београду, већ су, у неколико предмета, пресудили у корист војних пензионера, тако да су неки појединци већ дошли у посед новца закинутог од ванредног повећања пензија од 1. 1. 2008. године до данас. Намирили су се новчаном разликом за период од безмало шест година, али им Управни суд и даље не дозвољава да убудуће примају пензију увећану за 11,06 одсто. Створен је извештан правни преседан, вакуум, сукоб где га не сме бити. Разрешите га, свакако, Уставни суд или Европски суд за људска права у Стразбуру. Зар је морало до тога да дође? Несхватљиво је зашто се не оглашавају Високи савет судства и Министарство правде.

Још увек су непремостиви и јазови у областима здравственог осигурања војних осигураника, стамбеног збрињавања, хуманитарне помоћи материјално угроженим породицама итд. Према незваничним информацијама које потичу из Министарства одбране, уочене су развалине настале урушавањем Фонда за социјално осигурање војних осигураника. Сви су изгledi да ће се приступи изradi новог система за социјално осигурање војних осигураника, у чему очекујемо да своју реч кажу и репрезентативни представници војних пензионера.

Правда ће стићи, а када ће – још увек се не зна.

Звонимир ПЕШИЋ

Свечана академија
поводом 20 година УВПС

ИСТИНСКИ РОДОЉУБИ

Председник Удружења Љубомир Драгањац, поздрављајући учеснике скупа, истакао је да се од државе очекује да покаже више разумевања за решавање оправданих и на закону заснованих захтева војних пензионера

Поводом 20 година од формирања и плодног рада Удружења војних пензионера Србије, у Свечаној сали Централног дома Војске Србије у Београду, 12. септембра, одржана је Свечана академија. Обележавању јубилеја присуствовале су високе званице из државног, војног и црквеног врха, међу којима су били потпредседник Народне Скупштине Републике Србије Константин Арсеновић, генерал – мајор Слађан Ђорђевић и епископ липљански господин Јован.

У обраћању скупу председник УВПС генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац је истакао да је Удружење војних пензионера Србије добровољна, нестраначка, социјално-хуманитарна и патриотска организација која постоји и делује 20 година.

–Основана је 1993. године као Удружење војних пензионера Југославије, да би се, следећи промене у држави и војсци, трансформисала у садашњи назив. Удружење је територијално организовано у 50 општинских организација основаних за територију једне или више општина, а централни орган Удружења делује на целој територији Републике Србије.

Удружење је једини репрезентативни и аутентични представник корисника војних пензија. Од 44.600 корисника војних пензија, у Удружење је учлањено 32.000 или 72 одсто. Чланови Удружења су све категорије корисника војне пензије: генерали, официри, подофицири и породични пензионери.

Пошто је навео да су колективни придружени чланови УВПС Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца

Србије, Удружење војних бескућника, Клуб пензионисаних генерала и адмирала Србије и Удружење војних пензионера у Републици Српској, председник Драгањац је наставио:

– Удружење своје активности и задатке алиментира из чланарине својих припадника, која износи 0,2 одсто од нето пензије. Од тога се за социјалну и хуманитарну помоћ члановима издваја 40 одсто, односно око 10.000 евра месечно. Изостанак било какве помоћи од државе битно лимитира остваривање бројних друштвено корисних циљева Удружења, а нарочито реализацију социјално-хуманитарних и друштвено-забавних делатности.

Образовно-стручни потенцијал чланова Удружења, који би уз одговарајући однос државних органа, могао бити искоришћен на опште добро, је изузетан: 60 одсто их је са високом, а остали су са вишом или средњом стручном спремом. Академско звање има 2278 чланова, међу којима и 534 доктора наука.

Чланови Удружења су родољуби и лoјални својој отаџбини и војсци. Са радошћу и захвалношћу прихватају позиве на активности и свечаности Војске и веома су заинтересовани да могу по актуелним проблемима, да изнесе своја мишљења и предлоге, рекао је Драгањац.

Председник УВПС је нагласио да је тежиште рада Удружења било и да ће тако и остати на очувању и побољшању статуса војних пензионера и у том погледу постигнуте су значајни резултати, али бројни проблеми и даље нису решени.

– Очекујемо да ће државни органи имати више разумевања за решавање оправданих и на Закону заснованих захтева вој-

Учеснике скупа
поздравио је
председник УВПС
Љубомир
Драгањац

Свечаност
увеличали
високи
државни, војни и
верски званичници

Лепомир Ивковић и
Бошко Пулетић

Учеснике програма присутни су поздравили
громогласним аплаузом

них пензионера. Уколико се то не деси, своја права ћемо остваривати у оквиру институција система, укључујући и обраћање међународном суду у Стразбуру. При томе као истински родољуби, свакако ћемо имати у виду објективно стање у нашој држави и друштву.

Члановима Удружења и свим војним пензионерима искрено захваљујем на подршци и честитам велики јубилеј и свима желим добро здравље и пуно успеха у раду и животу, рекао је Драгањац.

Изасланик начелника Генералштаба ВС генерал-мајор Слађан Ђорђевић подвукао је да говори у име припадника Војске Србије, захваливши војним пензионерима на свему што су учинили за отаџбину, народ и војску.

-Припадници Војске Србије одлично знају и осећају снажну подршку коју добијају од својих колега војних ветерана у извршавању одговорних и тешких задатака. Свакодневни су контакти, размене искустава, позивања на војне свечаности и друге друштвене активности.

Позивам вас да сви искрено и истрајно, заједничким напорима, радимо како би се остварили услови да се наша војска, наш народ и наша Србија развијају брже и боље као би нашој деци и покољенима оставили богатију и успешнију Србију, бољу од оне коју смо затекли. Мудри људи уче на туђим искуствима, а ваше животни и војничко искуство имају велику вредност. Поштовани ветерани велика ми је част да данас будем са вама, нагласио је генерал Ђорђевић.

Епископ липљански господин Јован, својевремено припадник 63. падобранске бригаде, у краткој беседи је подвукао је да

ИНОСТРАНИ ГОСТИ

Свечаној академији је присуствовало и неколико делегација из иностранства. Из Бугарске је гост био Димитар Гогов Христов, пуковник у пензији. Делегацију Удружења ветерана одбране и безбедности Републике Македоније предводио је председник Илија Николовски, генерал-мајор у резерви. Националну асоцијацију војних кадрова у пензији и резерви „Александру Јон Куза“ из Републике Румуније представљала је делегација са потпредседником генерал-мајором у пензији Василе Домнуом на челу. Делегацију Удружења војних пензионера у Републици Српској предводио је Милорад Кутлешкић, генерал-мајор у пензији, а делегацију УВП из Црне Горе председник Драган Тиодоровић, пуковник у пензији.

међу најважнијим задацима УВПС преношење знања и ускуства на младе старешине.

Слављенике је у име представника земаља учесница 1. Регионалне конференције удружења војних пензионера и ветерана поздравио генерал-мајор у пензији Илија Николовски.

У богатом сценско-музичком програму наступили су наши познати глумци и интерпретатори народних и забавних песама: Љиљана Благојевић, Мерима Његомир

мир, Бошко Пулетић, Лепомир Иковић, Мића Живојиновић, Чедо Марковић и Александар Васић.

Овај догађај ће бити упамћен по једном несвакидашњем детаљу. Наиме, Свечана сала била је премала за све оне који су дошли на обележавање јубилеја. У сали је било око 450 гостију, па су запослени у Дому Војске били приморани да, у кратком времену, донесу још неколико десетина столица.

З. ПЕШИЋ
Снимио: М. ЧУЉИЋ

Уметнички ансамбл, као и увек, музицирао је врхунски

Програм водио Ђорђе Ненадовић

Генерал-мајор
Слађан Ђорђевић

Епископ липљански
господин Јован

Мерима Његомир

Сусрет ратних сабораца

Са 1. Регионалне конференције
удружења војних пензионера и ветерана

МОСТОВИ РАЗУМЕВАЊА И САРАДЊЕ

Проблеми који тиште бивше активне старешине су, како се показало, готово идентични у већини земаља у нашем окружењу. Да би се лакше идентификовали путеви за њихово разрешење биће учињени напори разменом искустава на регионалним скуповима који ће се одржавати сваке године у другој земљи, разматрањем само једне значајне теме

У Централном дому Војске Србије, 11. и 12. септембра, одржана је прва Регионална конференција организација војних пензионера и ветерана, на којој су учествовали представници Бугарске, Румуније, Македоније, Републике Српске, Црне Горе и Србије. Иницијатор и непосредни организатор Конференције, после обављених консултација са представницима неколико удружења војних пензионера и ветерана из региона, било је Удружење војних пензионера Србије.

На почетку рада овог скупа, којем је председавао председник УВПС Љубомир Драгањац, представници удружења и организација војних пензионера и ветерана су се међусобно информисали о „личној карти“ сваке организације, њиховим програмским циљевима и задацима, а и о значајнијим активностима. Била је то изузетно богата палета чињеница које већ саме по себи много значе. С тим у вези, могло би се без ограда рећи да су програмски циљеви и задаци сваке од организација у много чему подударни, али и да постоје и извесне разлике, које не могу бити кочница у будућој сарадњи.

Искуства су различита и у много чему поучна. Примера ради, у једној од организација војних пензионера спроводе се програмски задаци под високим покровитељством председника државе, а њен почасни председник је актуелни министар одбране. У другој земљи, на годишњу скупштину удружења, сваке године обавезно дођу председник државе, министар одбране и други високи државни званичници. Део активности војних пензионера и ветерана у неким од представљених земаља финансира се из државног буџета. Тиме се недвосмислено манифестује однос државе према онима који су деценијама пре тога часно обављали дужности у систему одбране.

Основни циљеви одржавања конференције били су унапређење сарадње, развијање пријатељства и мировних активности, очување достојанства војног позива, размена искустава у области социјалног осигурања и других права војних пензионера, ветерана и чланова њихових породица.

На Конференцији у Београду договорено је да се скуп представника удружења војних пензионера и ветерана из региона, као стални облик за размену искустава и ставова и унапређење активности, одржава једном годишње, увек у другој држави и да траје два дана. Делегације ће бити састављене од два до три члана из сваке зе-

Учесници Конференције подржали су предлог УВПС о потреби размени искустава и заједничким активностима

мље. Током заседања водиће се расправа о теми коју би пре тога предложио организатор конференције.

У току конференције, домаћин скупа ће

организовати посету значајним културним, историјским и привредним објектима, уз разгледање природних лепота земље у којој се одржава.

Уважавајући консензус, као начина одлучивања, челници организација су потписали и Регионални споразум о разумевању и сарадњи организација војних пензионера и ветерана. Тај документ, чију садржину је предложило Удружење војних ветерана Србије, садржи циљеве за одржавање конференције, место, трајање и теме за расправу, уз могућност да се договор евентуално прошири на неком од наредних скупова.

Могуће теме за расправу и продубљивање међународне сарадње биле би: статусна права из области пензијског и инвалидског осигурања војних пензионера и ветерана; здравствено осигурање и социјална заштита војних пензионера и војних ветерана; унапређење друштвеног статуса и угледа војних пензионера и ветерана; међународне мировне мисије и ангажовање војних пензионера и ветерана; остваривање и развијање међусобне сарадње у погледу значајних догађаја и вредности у областима историје и културе.

У склопу пратећих активности, учесници Конференције посетили су Дом Народне скупштине Републике Србије, комплекс Белог дворца на Дедињу и Кућу цвећа.

З. П.

Снимио: М. Чуљић

Састав страних делегација ИЗ ПРВЕ ГАРНИТУРЕ РУКОВОДСТАВА

Из Бугарске у раду регионалне конференције учествовао је Димитар Гогов Христо, пуковник у пензији, а из Македоније - Илија Николовски, генерал-мајор у пензији, Зекедин Туши, генерал-потпуковник у пензији и Борис Стојаноски, генерал-потпуковник у пензији.

Румунију су представљали Василе Домну, генерал-мајор у пензији, Гамењца Георге, пуковник у пензији и Василе Илијеш, пуковник у пензији.

Из Црне Горе учесници су били Драган Тиодоровић, пуковник у пензији, Радивоје Здравковић, пуковник у пензији и Милисав Мијовић, капетан бојног брода у пензији.

Војне пензионере из Републике Српске заступали су Милорад Кутлешкић, генерал-мајор у пензији, Рајко Шаренац, пуковник у пензији и Жељко Вучен, заставник у пензији.

Честитке румунске асоцијације ветерана НА ЗАЈЕДНИЧКОМ ФРОНТУ

На 1. Регионалној конференцији прочитано је писмо председника румунске Националне асоцијације војних кадрова у резерви

„Александру Јон Куза“ универзитетског професора др Михаила Илијескуа у коме је пожелео успешан рад скупа и честитао Удружењу војних пензионера двадесет успешних година.

У честитки се, између осталог, наводи:

„Актуелно стање одвијања билатералних односа и недавно размењених програмских докумената који ће бити потписани у Букурешту, као и Регионална конференција којој се придружујемо нас упућују да снажно афирмишемо и промовишемо, заједно са српским друговима, традиције у пријатељству између наших народа и армија, заједно са европским вредностима и универзалним принципима.

У духу ових циљева обавеза је наших удружења да, путем јачања и разграђавања билатералних односа, створимо заједнички фронт за промоцију легитимних интереса, стечених права и свих легалних акција у смислу стварања пристојног живота пензионисаних припадника у нашим пријатељским и комшијским земљама.

Поводом великог догађаја упућујемо свим српским друговима у име Националне асоцијације војних кадрова у резерви „Александру Јон Куза“ и од свих румунских колега поруку пријатељства и солидарности са идеалима и циљевима нашег удружења“.

Делегација УВП из Републике Српске

Представници Удружења војних пензионера у Црној Гори

Делегати Удружења ветерана одбране и безбедности Македоније

Писмо колега из Бугарске ДОПРИНОС СТАТУСУ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА

Председник Савеза официра и подофицира у резерви Бугарске генерал-потпуковник у пензији Стојан Топалов упутио је председнику Удружења војних пензионера Србије генерал-потпуковнику у пензији Љубомиру Драгању писмо у којем честита јубилеј и оцењује рад 1. Регионалне конференције војних пензионера и ветерана. Из писма објављујемо само неслужбен превод дела текста:

„Активно учествовање Удружења војних пензионера Србије у областима пензијског и здравственог осигурања својих чланова, унапређења њиховог социјалног статуса, учествовање у међународним мировним операцијама и спровођење значајних догађаја историјског и културног карактера, доприноси њиховом унапређењу и побољшању социјалног статуса и ауторитета ваше организације у Републици Србији.

На дан празника изражавамо своју увереност да ће односи између наших организација развијати и убудуће као у досадашњем периоду и да ће бити у складу са осносима Републике Бугарске и Републике Србије.

Желимо вам од срца добро здравље, срећу и успехе у вашој благородној делатности.“

Заслужени
подстрек за
рад

**ПРИЗНАЊЕ
РЕДАКЦИЈИ
„ВОЈНОГ
ВETERАНА“**

Исказујући још један облик успешне сарадње какав постоји међу удружењима војних пензионера и ветерана, председник Удружења војних пензионера у Црној Гори Драган Тодоровић уручио је током рада Конференције признање главном и одговорном уреднику „Војног ветерана“ Звонимиру Пешићу.

У образложењу признања које је доделио Главни одбор УВП у Црној Гори поводом две деценије рада тог удружења написано је: „За објективно информисање о раду Удружења војних пензионера у Црној Гори“.

Одржана 16. седница Главног одбора УВПС

ПРИЗНАЊА НАЈЗАСЛУЖНИЈИМА

Поводом 20-годишњице успешног рада Удружења донета је одлука о додели повеља, плакета, захвалница, књига и новчаних награда

УВПС је једно од ретких удружења у Србији, ако не и једино, које додељује социјалну и хуманитарну помоћ: детаљ са седнице Главног одбора

Седница Главног одбора УВПС, шеснаеста по реду, одржана је 12 септембра у дому Војске Србије у Београду.

У извештају о раду између две седнице написано је да је тежиште рада органа Удружења било је на решавању статусних питања корисника војних пензија, разрешењу текућих проблема у органима Удружења, праћењу стања чланства и предузимању мера за учлањење нових чланова и решавању текућих проблема здравствене заштите и стамбеног обезбеђења.

Стручна служба УВПС у извештајном периоду сачинила је информацију о активностима УВПС после пресуде Управног суда по одлукама Уставног суда у вези са усклађивањем пензија за 11,06 одсто и формулисала упутство о начину поступања. Информација и упутство достављени су свим општинским-градским организацијама. Сачињен је и образац тужбе за тужиоца који је потребно користити у судским поступцима што воде сами или посредством адвоката против Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање пред вишим и основним судовима и достављено свим општинским и градским организацијама на коришћење. Упућена је

ургенција Вишем суду у Нишу, због одуговлашења са доношењем пресуда КВП, на основу Одлуке Уставног суда којом је уважена уставна жалба.

Такође је сачињен оријентациони текст за тужиоца у парницама за накнаду штете због неисплаћивања дела пензије по основу ванредног повећања пензија за 11,06 одсто од 1. 1.2008. године, против Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, и достављено свим општинским – градским организацијама. Израђен је текст жалбе и тужбе за вођење управног спора по донетим првостепеним и другостепеним решењима Фонда ПИО који је захтеве КВП за ванредно повећање пензија за 11,06 одсто од 1. 1.2008. године одбио због тога што су просечне војне пензије у 2007. години биле веће од 60 одсто просечне плате у Републици Србији. Исто тако дато је објашњење како рачунати износ штете за ненаплаћени дуг од 11,06 одсто.

Удружење се актом обратило министру одбране господину Александру Вучићу, у којем су предочени најважнији актуелни проблеми војних пензионера изазвани незаконитим актима и поступцима бившег министра одбране.

Председник УВПС је информисао чланове у општинским-градским орга-

низацијама Горњи Милановац, Чачак, Пожега, Ужице, Краљево и Ниш.

Постигнут је договор између председника Удружења и државног секретара у Министарству одбране „да проблеме из домена здравствене заштите” решава Управа за војно здравство, заједно са представником УВПС. Члан ИзОд ГлОд Скупштине УВПС др Часлав Антић састао се потом са замеником начелника Управе за војно здравство пуковником Угљешом Јовићићем, са којим су утачени конкретни договори.

У извештајном периоду између две седнице ГлОд је наставио са доделом станова по одлуци из новембра месеца 2012. године, претежно на локацији касарне „Степа Степановић” у Београду. Корисницима војне пензије додељено је 18 станова, док се даља реализација одлуке очекује у септембру.

Додела бесповратног кредита од 20.000,00 евра реализује се и даље, али се због слабог прилива новчаних средстава решава 8 – 10 захтева месечно. Тренутно на исплату се чека око осам месеци.

Стамбени правилник још увек није на снази јер по извештајима из стамбеног органа налази се на усаглашавању у Кабинету министарства одбране.

Извршни одбор је, на основу Правилника о начину коришћења средстава солидарности, члановима Удружења војних пензионера Србије, разматрао достављене захтеве општинских-градских организација, за доделу помоћи, члановима УВПС, у периоду од 1. септембра 2012. до 31. марта 2013. године. На основу усвојених закључака са седнице Главног одбора у периоду од 1. априла до 1. септембра 2013. године, обустављено је подношење нових захтева за доделу хуманитарне и солидарне новчане помоћи, а решавани они који су приспели у ранијем периоду. У овом периоду решена су 83 захтева и додељена и исплаћена помоћ у износу од 3.010.000,00 динара или у просеку око 36.300,00 динара.

На седници је донета одлука о додели признања поводом 20-годишњице постојања и рада УВПС. Повељу Удружења добило је 59 институција и појединаца, Плакету УВПС – 141, захвалноцу 101, књигом је награђено 16 чланова, новчаном наградом њих пет, а Лазар Стаменковић, из општинског одбора Палилука проглашен је почасним чланом УВПС.

Главни одбор је верификовао измене финансијског плана за 2013. годину, разматрано је и идејно решење заставе УВПС.

Конечна орлука о изгледу и идејном решењу заставе УВПС, чији је аутор академски сликар Милен Чулић, биће донета у наредном блиском периоду.

С. П.

Удружење војних пензионера обиљежило двије деценије постојања и рада

ИМАЈУ СРЦЕ ЗА НАЈТЕЖЕ КАПИЈЕ

Циљ нам је усклађивање пензија, исплата заосталих примања, као и рјешавање стамбеног питања за 240 војних пензионера који су више од 20 година подстанари, казао је Тиодоровић

Председник УВПС
Љубомир
Драгањац уручио
је пригодан поклон
председнику војних
пензионера Црне
Горе Драгану
Тиодоровићу

Стиховима „Није ријеч кад се гласно збори, није ријеч када језик бије, но је ријеч кад срце говори и отвара најтеже капије” отворена је свечана сједница Удружења војних пензионера Црне Горе поводом 20 година постојања и дјеловања.

Председник овог удружења Драган Тиодоровић казао је да су у протеклих двадесет година учинили много, и да је све то сложено у корице монографије која је историјски документ њиховог рада.

- Тешко је 20 година рада исказати у десетак минута, због тога је Удружење војних пензионера Црне Горе у сопственој организацији успјело да изради монографију у коју су уграђене све године упорног рада. Удружење са 2.000 чланова једини је репрезентативни представник војних пензионера и обухвата све категорије. Циљ нам је усклађивање пензија и исплата заосталих примања, што је у процесу код надлежних судова, сарадња са Министарством одбране да се ријеши стамбено питање за 240 војних пензионера који су више од 20 година подстанари. Имамо и друге активности које чине љепшу страну живота лица трећег доба. На свим сусретима достојно презентујемо наше удружење и Црну Гору - рекао је Тиодоровић.

Милисав Јуришевић из Фонда

ПИО истакао је да ће Фонд уредно сервисирати војне пензије у Црној Гори, и да ће се та редовност одржати и поред финансијских неприлика са којима се суочавају.

- Нећу бити у прилици да вам честитам 50 или 100 година Удружења, али бих желио да и више од тога оно по-

ПОКЛОН СТИГАО ИЗ СРБИЈЕ

Љубомир Драгањац, председник Удружења војних пензионера Србије уручио је поклон председнику Тиодоровићу који ће красити витрине овог удружења.

- Честитам вам двадесетогодишњицу и желим да у добром здрављу и расположењу дочекате и славите још много годишњица. Ваше удружење је истински заступник и заштитник свих војних пензионера и то треба да буде и у будућности. На све оно што сте урадили на очувању и заштити статуса војних пензионера можете бити поносни. Изузетну пажњу посвећујемо развоју наших међусобних односа и сарадњи и надам се да ће тако бити и у будућности - рекао је Драгањац.

стоји. Заиста је за примјер како ваше удружење брине о својим члановима и увјерен сам да ће то чинити и убудуће - рекао је Јуришевић.

Да Македонија није далеко, те да могу да рачунају на њу потврдио је и генерал Илија Николовски, председник Удружења војних пензионера Македоније.

- Желим вам пуно срце у раду и да везе са вама још више учврстимо и проширимо. То је у интересу свих нас и наших блиских народа и омогућава нам високу компатибилност свих сродних удружења у региону - рекао је Николовски.

И Драгутин Ђерковић, секретар Удружења пензионера Црне Горе, честитао је јубилеј члановима удружења и пожелео да убудуће са успјехом обављају све послове у вези са материјалним и другим потребама војних пензионера.

Војни пензионери потрудили су се да одају признање свима онима који су помогли њихов рад или било на који други начин дали свој допринос да удружење дуго траје. Плакете и захвалнице добили су: Слободан Ратковић из Бара, Андрија Симић из Улциња, Жарко Јовићевић из Херцег Новог, Милисав Кораћ из Подгорице, Тома Дукић из Колашина, генерал Љубомир Драгањац, генерал Божидар Бабић, пуковник Зоран Вучковић, генерал Илија Николовски, генерал Борис Стојановски, генерал Зехедин Туши, Срђан Ангеловски, чланови Ратко Афиновић, Јован Савовић, Новак Сушић, Цвијетин Вуксић, Бранко Кажичић, Данило Митровић, Мирослав Телебак, Бранислава Јокановић, Зоран Мараш, као и секретар Радивоје Здравковић.

Представљена је Монографија 1993-2013., која свједочи о периоду и сложеног времена војних пензионера, а имена многих налазе се међу корицама ове монографије и свједоче о времену у коме су живјели и радили. Написано остаје за вјечност док мудрост остаје у мало ријечи, те стога не треба дуго говорити.

Посебна признања додијељена су Павлу Бандовићу и Анту Базеку за израду монографије, као и донаторима за помоћ у штампању, представницима Општинског одбора Херцег Нови, Тивта, Никшића, Подгорице... Захвалницу са монографијом добили су и Фонд ПИО, Фото Бони, Графо штампарија.

Павле Бандовић је казао да монографија свједочи о двадесет година постојања овог удружења.

-Да нема трагова не бисмо ни знали да смо постојали, моту је којим сам се водио током обраде материјала ове књиге. Покушао сам да што вјерније документујем један период динамичног и сложеног времена и односа који су задесили војне пензионере у Црној Гори. Трудили смо се да никог не заборавимо и да све што је објављено буде и документовано - реко је Бандовић.

Извор: Дан

Друштвени статус војних пензионера данас

УЗВИШЕНИ ЦИЉЕВИ БОРБЕ ЗА ИСТИНУ

Корисници војних пензија, организовани у УВПС, невладине, ванстраначке, добровољне социјално-хуманитарне и патриотске организације, захваљујући ентузијазму и одговорности људи са хуманим и осећањем правде, на закону и чињеницама заснованим аргументима, веома упорно и доследно боре се против бирократизоване државне администрације, за остваривање статусних и животних интереса и права војних пензионера и чланова њихових породица

Животна порука чувеног руског писца Лава Толстоја да је „срећа у животу, а живот у раду“ пуна је истина, јер сваки пензионер друштвено-корисним радом свој активни део живота провео је у раду. Отуда се често изговарана народна изрека да је срећан онај човек који дочека пензију и мирну старост, не може сматрати исправном, јер човек не чека пензију већ до ње стиже радом. Стицањем статуса пензионера живот не престаје, само се, променом околности, делимично мења стил. Да би неко и као пензионер био срећан у животу, мора се и даље борити на примеран начин.

Сваки пензионер свој статус стекао је радом на поштен и законит начин, радећи у било којој легалној друштвеној и државној области, па је вредан пажње и поштовања. Статус војног пензионера има посебну тежину, због специфичности војне професије. Најнепосредније је везан за Војску као важном елементу државне структуре, без које нема ни државе. Због тога је бесмислено говорити о популацији војних пензионера ван контекста државе, места и улоге њене Војске као изворишта војних пензионера.

Подсећања ради, војна професија је једино занимање у којој се сваки припадник свесно и у писменом облику обавезује свом народу и држави да ће у извршавању дужности и обавеза у одбрани слободе и независности своје земље, положити и свој живот. Има ли човек штогод више од тога да да?

Увек са својим народом

Свест и спремност официра на безгранично жртвовање за слободу и достојанствен живот свога народа у својој отаџбини, а потом војног пензионера, издваја га од људи других занимања и чини га поносним, одговорним и спремним да и у поодмаклостима животом добу да свој лични допринос одбрани земље. Узвишени циљеви борбе за истину, правду и право човека

Пише:
**Јеврем
ЦОКИЋ,**
генерал-
пуковник
у пензији*

да ради, ствара и од свога рада живи у слободи, највећем броју садашњих војних пензионера представљао је основни мотив професионалног опредељења.

То су генерације које су као и многе претходне доживеле ратне страхоте страних завојевача, али и лично, заједно са народом, учествовале у борби и пружању отпора непријатељу у три наврата: у Другом светском рату (1945-1945), Грађанском рату на простору бивше СФРЈ (1991-1995) и агресији САД и НАТО на СРЈ, односно Србију (1999).

У редовима војних пензионера, као уосталом и у сваком друштву, је и по који појединац који је у тренутку личне слабости поклекао, чиме је сам себи упрљао образ, погазио људски понос и изложио се презиру, чиме се не умањује узвишеност војне професије и част, понос и достојанство статуса војног пензионера. Показало се да је народу Србије далеко болније да поднесе неспособност и издајство државног и војног врха од губитака неколико професионално и морално деформисаних појединаца.

Ореол војне професије, а тиме и посебност статуса војног пензионера, није Богом дат, нити је производ циљног деловања неких друштвених и државних чинилаца. Једноставно, то је историјска последица одбрамбених ратова у којима се народ од свог постанка борио за опстанак и слободу,

задојен љубављу према домовини. Из тих ратова излазио је овенчан славом и јунаштвом.

Искривљена слика у јавности

Војска је непресушно врело из којег су се младе генерације напајале патриотизмом, васпитавале на примерима херојства и јунаштва српских бораца и старешина и преносиле своја знања и искуства наредним генерацијама.

И поред у свету познатих и признатих ратничких способности, српска војска и народ никад нису желели рат, чему у прилог иде и чињеница да никада нису напали нити покорили туђу земљу, па се не може ни рећи да је неки припадник српске војске, под заставом своје земље, пензију заслужио агресијом и окупацијом стране државе.

Ово парче Земље, лепа Србија, има веома важан геостратешки положај, налази се на раскрсници путева. Наш човек никада није могао у миру да изграђује земљу и да свету покаже своје друге вредности и квалитете.

У свим уређеним државама пензија је законом загарантована, уз редовне исплате из пензионерског фонда, у који су запослени улагали током радног односа. Правном неефикасношћу и нефункционалношћу државне администрације, пензијско-инвалидско осигурање у Србији деградирано је готово на ниво социјалне категорије. Према популацији војних пензионера држава се односи као према наметнутом терету и некој врсти друштвеног „отпада“, који наводно кочи развој и напредак државе!

У јавности се често може чути критика да пензионери у Србији оптерећују државу која за исплату пензија даје Фонду ПИО близу 50 одсто потребних средстава, или скоро 15 одсто бруто друштвеног производа. Та конструкција је произвољна, тенденциозна и нереална.

Због неразумевања и несхватања природне повезаности и међузависности Војске и војних пензионера, повремено се у јавности проблем војних пензионера представља и тенденциозно коментарише као привелеговани и фаворизовани део пензионерске популације у Србији, и тако ствара искривљена слика о војним пензионерицима. Наравно, то није случајно!

Укидање законом стечених права

Оваквом, додуше парцијалном, мишљењу доприноси негативан однос дела државне елите, оне из миљеа капиталистичко-неолибералне демократије, политички супротстављене свему створеном у периоду владавине социјалистичког друштвеног поретка, осим материјалног богатства.

У престојавању државе и друштва прва се нашла Војска, која је виђена као комунистичка творевина и остатак социјалистичког система. Под маском трансформисања у нову професионалну војску, ВС је буквално очишћена од старешинског кадра из времена ЈНА и ВЈ.

Негативан однос државе према популацији војних пензионера, уз изражене материјално-финансијског проблеме, управо је идеолошко-политичког карактера. Проистекао је из схватања и третмана оружаних снага као војске партије на власти, што је не само противуставно, а по државу и војску вишеструко штетно. Опасно је и по стабилност и безбедност земље.

Војни пензионери су произашли из војске међународно признате државе, која постоји да би бранила своју државу од напада споља, без обзира на идеолошко-политичку одређеност државног руководства и владајућег друштвеног поретка у земљи.

Управо због тога статус војног пензионера нема политичко обележје, јер Војска брани своју земљу и свој народ по функционалној дужности, а не из политичких обавеза. Баш из тог разлога Војска не сме бити политизована, односно мора бити департизована, што и актуелна власт мора да поштује.

Много је примера лошег односа државе према популацији корисника војних пензија. Он се манифестује у виду ограничавања и укидања законом стечених права у области социјалног и здравственог осигурања, то јест у умањивању и закидању зарађених пензија, умањивању угледа, и достојанства (увредама и понижењима).

Неједнак третман носилаца пензија

Изменама и допунама постојећих и доношењем нових закона, уредби и правилника у области пензијско-инвалидског осигурања војних осигураника, актуелна државна власт крши уставно начело једнакости грађана и путем дискриминаторских прописа демонстрира ниподоштавајући однос према војним пензионерима. Од 2004. године држава је у два наврата грубо прекршила Устав и тиме нарушила људска права, односно укинула Уставом и законом зајамчена права војних пензионера.

Законом о Војсци Србије од 2008. године и новим прописима о платама и другим новчаним примањима професионалних лица Војске Србије, укинуто је усклађивање војних пензија са платама професионалних војних ли-

ца. Тиме су створене велике разлике у висини пензија пензионисаних старешина истог положаја и чина, али пензионисаних у различито време.

Није извршено ни усклађивање војних пензија са ванредним повећањем осталих пензија од 1. јануара 2008. године, чиме је повређен закон.

Законом о Војсци Србије од 2008. године пребацавањем пензијско-инвалидског осигурања у надлежност Министарства за рад и социјалну политику и на Фонд за пензијско-инвалидско осигурање Републике Србије, држава је војне пензионере практично избацила из правног система државе. Не само што овакво решење готово и не постоји у другим државама, већ и зато што у Закону о пензијско-инвалидском осигурању Србије категорија војних пензионера не постоји. Усклађивање пензија од 2012. године се вр-

ређене лекове, још увек је највећи проблем нерешено стамбено питање за више хиљада корисника војних пензија.

Овакво систематско кршење и непоштовање људских права доношењем противуставних прописа са ретроактивним дејством, популација војних пензионера практично је остала без правне заштите у сопственој земљи.

Каква порука се шаље народу и садашњим старешинама Војске Србије, ако се овако немилосрдно држава односи према војним пензионерима? У свет се шаље слика државе у којој нема права и правде, већ владају безвлашће, безаконје, дискриминација, насиље, корупција и криминал! Ко ће све у свету овакву Србију пожелети за пријатеља, хоће ли добронамерни странац пожелети да је посети, да инвестира капитал, пружи подршку и помоћ? Да ли је државно руководство свесно последица своје деструктивне политике? Нека о томе сами размисле, јер како се чини, сем властитих и политичких интереса, за њих је све друго безначајно!

Корисници војних пензија, организовани у УВПС, невладине, ванстраначке, добровољне социјално-хуманитарне и патриотске организације, захваљујући ентузијазму и одговорности људи са хуманим и осећањем правде, на закону и чињеницама заснованим аргумен-

тима, веома упорно и доследно боре се против бирократизоване државне администрације, за остваривање статусних и животних интереса и права војних пензионера и чланова њихових породица

Тврдоглавом, дискриминаторском, селективном и политиком друштвене изолације популације корисника војних пензија, одбијањем конструктивних сарадње и обострано корисних предлога, држава сама себе дискредитује.

Војни пензионери нису људи са којим се угледом и ауторитетом може манипулисати ради остваривања дневно-политичких циљева власти.

У легалној и легитимној борби за остваривање права својих чланова, Удружење, као институција војних пензионера, засигурно неће поклекнути, своју част и достојанство неће уложити у политичку трговину, зарад добијања формалног друштвеног статуса. Ауторитет УВПС, статус и углед војних пензионера не могу бити доведени у питање, јер народ зна ко је ко.

**Аутор је био командант Прве армије ВЈ*

ши по прописима који обезвређују особености војне професије и укидају Уставом и законима раније стечена права.

Држава правним махинацијама чини све да војним пензионерима што више загорча живот и да се „баласта“ реши уз помоћ мајке природе. Укинута је једнократна новчана помоћ за побољшање материјалног положаја корисника војних пензија, затим издвајање за стамбено обезбеђење од три одсто средстава од нето пензије, надокнада за храну када војни осигураник одлази на прегледе и лечење изван места боравка...

Одашиљање лоше поруке свету

Поред тога што корисници војних пензија, у односу на цивилне осигуранике, имају значајно мања права у погледу туђе неге и помоћи, ређећу упућивања на медицинску рехабилитацију (иначе већ скраћену са 21 на 14 дана), опоравак од тешких болести, што им се не надокнађују трошкови за од-

Промена у начину
исплата пензија

САЧЕКАТИ ПОШТАРА

Пензионери из категорије осигураника за-
послених који примају пензије на кућну
адресу, уколико у моменту испоруке
пензије нису код куће, од 16. септембра ове
године више не могу накнадно да преузму
пензију у својој пошти, већ ће се након исте-
ка рока и покушаја поновне доставе неис-
плаћени чек вратити банци, Поштанској ште-
дионици, ради анулације и тек онда након
тога ће Фонд извршити исплату враћене пен-
зије уз пензију за следећи месец. То значи
да ће пензионер уколико није на адреси на
коју му поштар иначе доноси пензију, без об-
зира на то да ли је тренутно или дуже одсу-
тан, морати да сачека следећу исплату када
ће му бити исплаћене обе пензије.

Према објашњењу финансијске службе
Фонда ПИО, промене у начину исплате спро-
воде се искључиво из безбедносних разло-
га, ради заштите права пензионера и због
доследног спровођења закона у пракси. Ова
промена у исплати пензија на кућну адресу
односи се само на пензионере из категорије
запослених.

До сада су пензионери који примају пензи-
ју на кућну адресу, уколико су у часу исплате
пензија били одсутни, могли и касније да по-
дигну своје нерезализоване чекове у филија-
ли Фонда и да их исплати надлежна пошта,
што више није случај.

Према информацијама стручне службе
УВПС у категорији корисника војних пензија
таквих је укупно око 600, па би општински и
месни одбори требало да учине напор и оба-
весте све оне којима месечне припадљечно-
сти доставља поштар.

Глас осигураника и В. В.

99 година од Битке на Гучеву

ОДАТА ПОШТА
ЈУНАЦИМА

Грађани Лозничког краја обележили су 99
година од Битке на Гучеву, која се одигра-
ла у оквиру операције на Дрини од 8. до
11. новембра 1914. године. Код споменика се
окупио велики број грађана Лознице, Бање
Ковиљаче, међу њима и чланови удружења
која негују традиције ослободилачких ратова
Србије од 1912. – 1918. године, ученици
основних и средњих школа, планинари и ле-
тачи на парагладерима.

Полагању венаца на споменик присуство-
вала је и делегација Градске организације
УВПС Лозница коју је предводио председник
Милош Дејановић, пуковник у пензији.

Организатор те манифестације био је Цен-
тар за културу „Вук Караџић“ и Музеј Јадра
из Лознице. Скуп је отворио помоћник градо-
начелника Лознице Љубинко Ђокић. У саже-
том говору подсетио је све присутне на те-
шке, али часне борбе наших предака за сло-
боду. Након полагања венаца у пригодном
културно – уметничком програму, учествова-
ли су потомак ратника са Гучева Љубинко
Пуртић са патриотском рецитацијом „Химна
палима“ и гуслар Милутин Ђуричић.

О битци на Гучеву, присутнима је сажето
говорио Милош Дејановић, пуковник у пензи-
ји и председник Градске организације УВПС
Лозница.

Симо Станкић

Информисање корисника војних пензија у Нишу

ПРАВДА ЈЕ ДОСТИЖНА

У оквиру редовног информисања које за кориснике војних пензија организује
Градски одбор УВП Ниша, 5. септембра је одржан скуп о актуелним питањима
која занимају војне пензионере. Како се показало, и овога пута у жижи интере-
совања било је питање остваривања права на повећање пензија за 11,06 одсто од
1. јануара 2008. године.

Пошто је поздравио присутне, а њих је било око 700, председник УВП Србије
Љубомир Драгањац, истакао је да је остваривања права на ванредно повећање
пензија за 11,06 одсто које је припало свим пензионерима у Србији, почев од рад-
ника па до бивших председника Републике Србије, најважније питање којим се ин-
тензивно баве све организације војних пензионера у Србији.

- Власти у Србији оспоравају нам право наводећи да смо у наведеном периоду
имали износ пензија изнад 60 одсто од просека пензија у Србији и поред тога што
је исти просек имало више од 500.000 пензионера у Србији. Одговорни у државним
одрганима, не поштују одлуку Уставног суда Србије од 22. јуна 2012. године, о којој
је доследно речено да се војне пензије од 1. јануара 2008. године, уклађују по дина-
мици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигура-
ње. Из реченог се може закључити да власти не поштују одлуку највишег законо-
давног органа у Србији и да нама не преостаје ништа друго него да будемо упорни
и кроз вођење парничног поступка се изборимо за своја права, рекао је, између
осталог, Љубомир Драгањац.

Нема сумње да се до правде тешко долази, али је она, уз сву спорост, ипак - до-
стижна

Р. Б.

Здравствено збрињавање
корисника војних пензија у
југоисточној СрбијиНЕДОСТАЈУ
ТЕХНИЧАРИ

Бројни осигураници који живе у седам
региона у Србији (Расински, Тимочки,
Пиротски, Нишки, Топлички, Јабла-
нички и Пчињски, у погледу здравственог
збрињавања и стоматолошких услуга,
ослоњени су на Војну болницу у Нишу.

И поред тога, као и чињенице да се у
овој здравственој установи лече и цивил-
ни осигураници, постојећи медицински ка-
дар максималним залагањем успева да
пружи свима одговарајућу медицинску по-
моћ и успешно лечење. Здравствено
обезбеђење би било још ефикасније, ка-
да би Министарство одбране одобрило
пријем стручног кадра који је неопходан.
Управа Војне болнице, поштујући стан-
дарде и норме, тражила је попуњу са 21
медицинским техничарем, а одобрен је
пријем само пет. Суочена са таквом ситу-
ацијом, Управа Војне болнице разматра
могућност увођења поподневног рада по-
јединих специјалистичких кабинета.

Комисије за здравство при Градском од-
бору УВП у Нишу, а посебно њен предсе-
дник пуковник у пензији др Витомир Пан-
чић, успоставили су изузетну сарадњу са
Управом Војне болнице, која је носилац
целокупног здравственог збрињавања, то
јест примарне здравствене заштите, спе-
цијалистичке, субспецијалистичке, хоспи-
талне и апотекарске услуге. Примедбе и
предлози за кориснике здравствених
услуга успешно се решавају на обострано
задовољство.

Илустрације ради, на недавно одржа-
ном састанку са председником Више вој-
нолекарске комисије и представником
Одељења Фонда за СОВО у Нишу, реше-
на су многа питања. Тако се конзилијум

лекара Војне болнице редовно састаје ра-
ди давања сагласности за виталне леко-
ве који су на негативној листи, зарад одо-
бравања и упућивања ургентних случаје-
ва у цивилне здравствене установе, упу-
ћивање ради прегледа на магнетној резо-
нани и у хитним случајевима. Оно што је
посебно значајно, а што је био трн у оку
војних осигуаника - контроли специјали-
стички прегледи - морају се заказати нај-
дуже у року од 15 дана. Раније се на по-
мену прегледе чекало и по четири ме-
сеца.

Значајно је побољшано опремање Вој-
не болнице савременим дијагностичким
и терапијским апаратима, формирана је
служба кућног лечења, која је опремљена
и возилом, чиме је знатно растерећена
служба хитне помоћи а побољшана ефи-
касност збрињавања ургентних случајева.

Нема сумње да је да се постављањем
пуковника др Радише Витаса за Управни-
ка Војне болнице у Нишу, стање у тој вој-
ној здравственој установи радикално про-
менило на боље и на опште задовољство
војних осигуаника. Та установа је, у по-
следње време, стекла велики углед, по-
себно код грађана.

Управник Војне болнице пуковник др
Радиша Витас оценио је сарадњу са Удру-
жењем војних пензионера у Нишу веома
успешном, наводећи да се сви евентуал-
ни пропусти медицинског особља могу ре-
шити преко УВП у Нишу, односно посред-
ством Здравствене комисије. Пракса по-
тврђује да је такав начин у решавању про-
блема дао најбоље резултате.

Ранко Бабић

ИСПРАВКА

У прошлом броју *Војног ветера-
на* омашко је на 4. страници
објављено име Миомир Зигић уместо
Миомир Џанкић. Извињавамо
се читаоцима, аутору и Миомиру
Џанкићу.

Редакција *Војног ветерана*

Признање Љубомиру Драгању

**ЗАХВАЛНИЦА
ЗА ДОПРИНОС**

Удружење војних пензионера у Републици Српској доделило је захвалницу председнику Удружења војних пензионера Србије Љубомиру Драгању. Захвалница је генералу Драгању додељена „за вишегодишњи допринос развоју, унапређењу деловања и афирмацији Удружења војних пензионера у Републици Српској“.

Обележавање 20-годишњице УВП
у Зајечару

БРИГА О ЉУДИМА

У зајечару је 17. септембра одржана свечаност поводом 20 година УВП. Након дочека и пријема званица, програм обележавања 20 - годишњице УВП је започео државном химном у извођењу Градског хора Зајечар.

У пригодном говору председник УВП Зајечар Љубомир Рељановић се у најкраћим цртама осврнуо на оснивање и поштовање рада УВП, као и на многобројне неспоразуме и проблеме који су решавани у ходу, а и на резултате постигнуте у протеклом периоду.

Са посебним пијететом председник УВП је истакао активности на пружању помоћи оболелим и тешко покретним члановима УВП (редовне посете, снабдевање лековима и намирницама, обезбеђење посете лекару...). Посебно је апострофирао правна и административна помоћ корисницима војних пензија у поступцима жалби и тужби због закидања законом загарантованих права војних пензионера и решавања њи-

хових статусних питања. Истакнута је и брига за сахрану чланова УВП који нису имали ближу родбину.

Веома садржајну и богату сарадњу УВП је остварило са органима локалне самоуправе, ВС и Командом гарнизона Зајечар, а посебно са његовим Санитетским одељењем, на чијем је челу др Ана Митић.

Изванредна сарадња УВП остварена је и са апотекарском установом „Мента“ чије је власник Зоран Манчић, који је КВП издавао лекове и кад то није било могуће код других апотекарских установа.

Присутне госте је поздравио члан Републичког одбора и председник СУБНОР-а Зајечар Драгољуб Николић.

Додељена су и признања најзаслужнијим члановима УВП. Захвалнице су уручене представницима органа и организација и заслужним појединцима. У име награђених захвалио је члан УВП Жељко Будимски.

Бојан Шрајер

Солидарна и хуманитарна помоћ
за август 2013.**УБЛАЖАВАЊЕ НЕВОЉА
УГРОЖЕНИХ ПОРОДИЦА**

На основу Правилника о начину коришћења средстава солидарности за пружање помоћи члановима Удружења војних пензионера Србије, Изврши одбор је на седници одржаној 28. августа 2013. године, разматрао захтеве достављене од септембра 2012 до закључно са 31. март 2013. године, и на основу прописаних критеријума и испуњених услова, донео је одлуке о додели јенократне социјалне и хуманитарне помоћи и то за:

1. Захтеви из септембра 2012. године

ОпОр Краљево за ЗЧ: 35.000,00 - по члану 12.232,91 динара,
ОпОр Краљево за АН: 35.000,00 - по члану 12.515,05 динара,
ОпОр Раковица за ВМ: 40.000,00 - по члану 12.576,60 динара,
Преостало **девет** нерешених захтева из септембра 2012. године,

2. Захтеви из октобра 2012. године

ОпОр Лозница за ЖМ: 30.000,00 - по члану 12.266,28 динара,
ОпОр Панчево за ШВ: 35.000,00 - по члану 12.385,09 динара,
ОпОр Чачак за ЈД: 30.000,00 - по члану 12.432,37 динара,
ОпОр Чачак за ММ: 30.000,00 - по члану 12.474,68 динара,
Преостало **седам** нерешених захтева из октобра 2012. године,

3. Захтеви из новембра 2012. године

ОпОр Зрењанин за РП: 45.000,00 - по члану 12.173,64 динара,
ОпОр Крагујевац за ЂП: 30.000,00 - по члану 12.232,89 динара,
ОпОр Краљево за НН: 35.000,00 - по члану 12.352,29 динара,
ОпОр Ниш за ИЧ: 35.000,00 - по члану 12.645,46 динара,
Преостала **три** нерешена захтева из новембра 2012. године,

4. Захтеви из децембра 2012. године

ОпОр Ниш за ММ: 30.000,00 - по члану 12.535,40 динара,
Преостало **осам** нерешених захтева из децембра 2012. године,

5. Захтеви из јануара 2013. године

ОпОр Смедеревска Паланка за ШЧ: 35.000,00 - по члану 12.071,41 динара,

ОпОр Земун за ЂД: 40.000,00 - по члану 12.257,80 динара,
ОпОр Краљево за СМ: 35.000,00 - по члану 12.262,50 динара,
Преостало **седам** нерешених захтева из јануара 2013. године,

6. Захтеви из фебруара 2013. године

ОпОр Краљево за МА: 40.000,00 - по члану 12.218,19 динара,
ОпОр Ниш за БС: 35.000,00 - по члану 12.241,16 динара,
ОпОр Звездара за ТМ: 40.000,00 - по члану 12.246,60 динара,
ОпОр Младеновац за БД: 35.000,00 - по члану 12.507,05 динара,
Преостало **дванаест** нерешених захтева из фебруара 2013. године,

7. Захтеви из марта 2013. године

ОпОр Зрењанин за МД: 35.000,00 - по члану 11.963,37 динара,
ОпОр Ужице за МД: за 40.000,00 - по члану 12.091,14 динара,
ОпОр Крушевац за ВР: 35.000,00 - по члану 12.183,02 динара,
ОпОр Ниш за ВС: 35.000,00 - по члану 12.346,69 динара,
ОпОр Крушевац за РВ: 40.000,00 - по члану 12.396,10 динара,
ОпОр Панчево за МН: 45.000,00 - по члану 12.446,61 динара,
ОпОр Крагујевац за КБ: 35.000,00 - по члану 12.459,59 динара,

Преостало **четрнаест** нерешених захтева из марта 2013. године.

Основни критеријум за доделу помоћи је материјално стање чланова УВПС. Помоћ се одобрава у износу у зависности од просека по члану издржаване породице и редоследу од најнижег просека.

Новчана средста ће бити уплаћена на текући рачун најкасније до 10. септембра 2013. године.

Аелексинач

**ОБЕЛЕЖЕНИ
ЈУБИЛЕЈИ**

У Алексинцу је 25. августа обележена 137-огодишњица Шуматовачке битке у Српско-турском рату 1876. године. На спомен обележја Шуматовац вис венце су положили: амбасадор Русије Александар Чепурин, владика нишки Јован са свештенством, делегације СО Алекси-

нач, Војске Србије, Удружење пензионера, делегације Ниша, Прокупља, Крушевца, МЗ Горњи Адровац...

Под покровитељством владе Србије 4. септембра достојно је обележено и 207 година од битке на Делиграду (1806). Венце су положили представници Владе Републике Србије, Српске православне цркве, Војске Србије, општине Алексинац, и УВП Алексинац.

Д. Алексић

Шест деценија од завршетка
школе за активне официре

ОФИЦИРСКА ЕЛИТА

У београдском хотелу „Бристол“ 7. септембра окупили су се негдашњи питомци 5. класе ШАПО и њихови командири и наставници, а повод – 60 година од завршетка школовања. Њихово чврсто другарство траје 63 године, од дана када су први пут обукли униформу ЈНА. У аналима Војне академије КоВ записано је да је, та класа, између осталог, била позната и по називу – кинеска. Наиме, школовање је започело више од 400 младића, а у први официрски чин унапређено је њих 332. Начелник те сада већ чувене класе био је легендарни командант Мићо Јанковић.

Имали смо велику привилегију и срећу да доживимо тренутак наше историје, да данас заједнички обележавамо 60 година од завршетка Школе за активне пешадијске и артиљеријске официре. Прошло је 63 године од нашег првог окупљања у Крагујевцу и 60 година од завршетка Школе. Данас је ово 14. сусрет и дружење од кад смо постали официри. У Школи су нас третирали као одрасле људе иако на завршетку школовања 80 наших колега није било пунолетно, а и већина осталих је тек прешла ту границу, рекао је на почетку дружења генерал-потпуковник у пензији Раде Полић.

По завршетку школовања распоређени су у стотине гарнизона у СФРЈ и примили 330 водова војника који су били њихових или старијих годишта. Већ на почетним дужностима радом, понашањем, озбиљношћу и одговорношћу померали су границе зрелости. Научени су да буду одважни, поносни, задовољни малим стварима и примерни у раду и животу. У току радног века оспособили су бројне генерације војника, пито-

маца и старешина слушаца на свим нивоима школовања у ЈНА, активног и резервног састава.

–У условима веома изражене конкуренције, када се у чиновима сустигло више од 15 генерација официра, припадници наше класе заузимали су низ истакнутих командних и других дужности у оружаним снагама. Више наших колега били су команданти пукова и бригада, а 20 њих су били команданти дивизија и корпуса, четворица команданти армија и војних области, један министар одбране. Обављали смо дужности у Генералштабу и Министарству одбране, од начелника управа до помоћника и заменика начелника генералштаба, помоћника савезног секретара за народну одбрану и главног инспектора ОС.

Тројица наших колега били су војни изасланици у Немачкој, Француској и СССР, а тројица начелници школа и школских центара у ЈНА. Са задовољством истичемо да смо имали 11 магистара и доктора наука, као и три универзитетска професора, који су имали запажене резултате у научно – истраживачком раду. Вишу војну академију завршило је више од половине класе, а 65 и Школу народне одбране. Волели смо Југославију и служили у свим њеним републикама и свим народима и народностима, нагласио је Полић.

Нажалост, познати догађаји крајем прошлог века, на простору бивше Југославије изневерили су сва њихова надања и очекивања. Зверски је разбијена Југославија, како каже један велики писац, од оних који ни су имали ни смисла, ни слуха, ни знања за историју.

–Као пензионери осетили смо живот под санкцијама, визним режимом, под суровом транзицијом и сад живимо у Србији у неком екстремном облику либералног капитализма. Дакле, у животу смо променили више држава, неколико друштвено – економских и политичких вредносних система. Данас, после 60 година од завршетка школовања живомо у шест држава, бивших република. Нажалост, немамо ни приближне податке где су све сада наше колеге и колико их је у животу.

Окупљени су с посебном пажњом саслушали надахнуто излагање генерал-пуковника у пензији Томислава Симовића, који је бираним речима говорио о класи, наставницима и командирима.

Наставник у 5. Класи ШАПО пуковник у пензији Милорад Обрадовић, бојећи се да га не понесу емоције, припремио је веома занимљиво излагање, препуно животних сцена.

Договорено је да се убудуће класа састаје једном годишње.

З. П.

Дружење дуго 59 година

УСПОМЕНЕ НЕ БЛЕДЕ

За припаднике Прве класе инжењеријске подофицирске школе (похађали је од 1952. до -1954. године) године нису препрека да се сваке године окупе, подсети на неиспричане питомачке и друге догађаје, да се радују сусрету, и да, обавезно, у сваком месту сусрета, посете неку културну или историјску установу. То је код инжењераца традиција. Ове године дружење су започели у музеју „Никола Тесла“ у Београду и наставили га у ресторану ВУУ „Дедиње“.

За 59 година сусрета и дружења окупљали су се у Карловцу, Београду (више пута), Обреновцу, Шапцу, Фрушкој Гори и Нишу. Из свих ових места носе најлепше успомене, а потомцима остављају фотографије, да их следе. Билтен који објављују после сваког сусрета је писмени докуменат и допуна фотографијама.

Сажето, о посетама местима где су се дружили, може се кратко рећи: били би духовно сиромашнији да нису посетили и видели оно што су им домаћини свесрдно показали. О тим посетама сваке године јав-

ност је обавештавана путем извештаја објављиваних у *Војном ветерану*.

Традиција инжењераца састоји се и у томе што се на сваком сусрету обавезно сете свих колега, о којима говоре најлепше, што свуда где су боравили остављају бројне фотографије и од срца им уручују захвалницу. Свако дружење од неколико сати проводе у шали, песми, евоцирању успомена, радују се срећи колега.

Договорено је да се 60-годишњица од завршетка школовања обележи такође у Београду. Позив класићима упућују: Младен

Вељковић, Радојица Оташевић, Чедомир Рајчић, Милан Петковић, Душан Писарић, Слободан и Томка Марковић, Милан Шукунда, Јордан Давковски, Милан Тешовић, Стеван и Коса Стојановић и Радмила Ераковић.

Када се хоће, све се може. Сусрети Инжењераца равни су братским. Овога пута веома добри домаћини били су запослени у ресторану ВУ „Дедиње“ у Централном дому ВС, са Чедомиром Кисићем на челу.

С. Стојановић

Порез на оружје и пензионисане војне старешине

НАМЕТ НА ВИЛАЈЕТ

На овогодишњој 46. сајамској манифестацији лова, риболова и спорта **ЛОРИС**, одржаној почетком октобра, у Конгресном центру, Национална асоцијација за оружје Србије, у сарадњи са Стрељачким савезом Србије и Стрељачком дружином „Нови Сад 1790“ организовала је трибину о актуелностима у прописима из области оружја

Учесници трибине на Новосадском сајму

На трибини су учествовали Зорица Суботић, председница НАОС-а, Синиша Машовић, председник ССС, Драган Марковић, директор СД „Нови Сад 1790“ и наша прослављена стрељачка олимпијка Аранка Биндер.

То је била и прилика да од учесника затражимо мишљење о проблему плаћања не малог пореза за држање и ношење оружја који, засигурно, тишти и бројне војне пензионере принуђене садашњим законским прописима да врате, односно продају лично оружје, или плаћају нереалан државни „намет“.

– Порез на оружје изведен је заједно са порезима на поседовање и коришћење добара, на пример пловила, аутомобила и много тога. То је непримерено – каже Зорица Суботић и поставља питање – да ли је због тога неко

престао да вози ауто, или чамац? Није. Ипак, када је у питању оружје прича је непримерена, јер плаћени порез умногоме превазилази тржишну вредност оружја.

Наведени евидентни проблем спада у домен Министарства финансија, па се уз обећање да ће питање бити узето у разматрање током прве расправе, НАОС у вези с тим обраћао надлежном државном органу.

– Истина се показала оваквом, каже Зорица, следећи порез био је виши од претходног за негде око 40 процената.

Како тврди председница НАОС-а, ова невладина организација, која је заједно са Привредном комором Србије, организатор и носилац јавне расправе Предлога нацрта закона о оружју и муницији и Закона о испитивању и жиго-

сању кратког ручног оружја и муниције, пре извесног времена упутила је новопостављеном министру финансија поновљен захтев за разматрање наведеног пореза. У прилог захтеву је и чињеница што такав непримерен порез не постоји нигде у окружењу, ни у земљама Европске уније.

Наша прослављена олимпијка у стрељаштву Аранка Биндер, када су у питању војни пензионери, има готово идентичан став.

– Ради се о људима који су читав живот били везани уз оружје. Сигурно је да се уз измену појединог члана Закона, или доношењем какве Уредбе, ово питање може решити. Ако неке земље у окружењу, и шире, већ имају решења, зашто измишљати „топлу воду“. Просто, потребно је предложити измене

МИСИЈА

Мисија Националне асоцијације за оружје Србије (НАОС) је уједињење свих правних субјеката и физичких лица која легално долазе у контакт са оружјем, односно свих оних који цене и поштују вредности оружја, како би удруженим напорима радили на стварању и унапређењу услова за заштиту сопствених права и интереса. У циљу што веће компетентности и ефикасности у раду, делатности Удружења организоване су по струковним секцијама, а статус члана НАОС-а може стећи свако физичко и правно лице које испуњава одређене услове.

постојећих прописа, и то подржавам, наводи Биндерова.

Можда би ваљало размотрити да УВП Србије, са НАОС-ом, по овом питању, удружи снаге исредства не би ли се са државним органима убрзало превазилажење овог, свакако, не толико финансијски, колико војнички-професионално болног проблема (и) војних пензионера. **Будимир М. ПОПАДИЋ**

Обележен Дан ОРВ Србије СЕЋАЊЕ НА СЛАВНОГ ВОЈВОДУ

Поводом Дана ОРВС резервне војне старешине Чачка 15. септембра положили су венце на гробу Степе Степановића. У име ОРВС венац су положили члан Главног одбора Војин Мрђа и Ђуро Јовановић. У име Војске Србије венац су положили потпуковник Здравко Дабиљковић, Зоран Цветковић, и Драган Арсенијевић. Град Чачак у церемонији полагања венаца представљали су Александар Радовић и Исидор Илић.

Програм је водио новинар Братислав Јевтовић, који је по-

звао присутне да одају пошту војводи Степи Степановићу и палим борцима из балканских ратова и Првог светског рата.

Скупу се обратио председник ОРВС Чачка Драган Васовић који је, између осталог рекао:

„За Дан ОРВС одабран је 15. септембар, када је 1918. године почео пробој Солунског фронта и када је 1919. године одржан оснивачки конгрес Удружења Резервних војних официра и ратника. За првог председника изабран је војвода Степан Степановић – Степа, који је рођен у Кумодражу 11. марта 1856. године, а свој животни пут је завршио у Чачку 27. априла 1929. године“.

Васовић је потом представио буран животни пут славног војводе, наводећи битке које је извојевао, шта је све учинио за Србију и свој народ.

И. Михајловски

Новосадски ветерани обележили Дан рода везе

УСПОМЕНЕ ЖИВЕ

Након трансформације војске и гашењем Новосадског корпуса, новосадски гарнизон изгубио је већу формацијску јединицу рода везе, тадашњи батаљон, па је тиме престала и потреба за свечаним обележавањем дана некада рода, сада службе Војске Србије. Упркос томе, четрдесетак пензионисаних припадника некадашњег рода везе, скупом и дружењем у новосадском Дому војске обележили су 20. септембар, Дан рода везе, односно

Дан службе телекомуникације.

Бивши стручњаци за успостављање и одржавање везе, командири и команданти јединица, радио-релејци, шифранти, линијаши, телепринтеристи, без којих је систем командовања био незамислив, током дружења евоцирали су и успомене на нека прошла времена, али и потврдили да многи међу њима и даље прате развој садашње службе.

Сви учесници сагласили су се да окупљање бивших везиста у Новом Саду прерасте у традиционално, али и да се прошири на територију која је некада припадала зони Новосадског корпуса.

Требало би. Бар зарад људи, успомена и, свакако, очувања традиције.

Б. М. Р.

Јубиларни сусрет
старешина 21. класе

ОД АКАДЕМИЈЕ ДО ХРАМА И ДВОРА

Далеке 1968. године, из ондашњих школских центара Војне академије КОВ, пут јединица ЈНА кренула је нова генерација потпоручника, њих више од 400. Једина генерација у новијој историји Војне академије којој су тадашње међународне (не)прилике ускратиле лепоту учешћа на завршној свечаности унапређења у почетни официрски чин и традиционални дефиле.

Четрдесет пет година касније, некадашњи питомци 21. класе ВА КоВ окупили су се 20. септембра да свечано обележе тај јубилеј.

Дружење је започето у Војној академији на Бањици пригодном беседом о прохујалим годинама и деценијама од завршетка школовања до данас, уз прозивку и пошту умрлима и погинулима у ратним сукобима на тлу бивше Југославије. Старешине поникле у 21. класи обављале су веома одговорне дужности у три војске на нашим просторима: ЈНА, Војсци Србије и Црне Горе и Војсци Србије. Десетак њих досегло је највише чинове.

У име управе Војне академије Војске

Били и остали понос наше одбране: део 21. класе данас

Србије, учеснике прославе, њих 85, поздравио је пуковник др Зоран Крсмановић, начелник катедре тактике, а домаћин им је био мајор Александар Антић, референт за односе с јавношћу. Они су упознали госте са радом те високо школске и научне установе у саставу Универзитета одбране у Београду.

Учесници прославе су потом посетили Храм Светог Саве на Врачару и упознали се с динамиком радова на завршетку овог

вредног објекта, једног од најзначајнијих духовних светилишта српског народа.

Слављеници су обишли и здање Старог двора на Дедињу, разгледали његове знаменитости и након краћег разговора, начинили заједнички снимак с престолонаследником Александром и принцем Катарином Карађорђевић.

Дружење је завршено свечаним ручком уз музику у Дому гарде у Топчидеру.

Станоје Јовановић

Спортска приредба војних
пензионера

ПОДГОРИЧАНИМА ПЕХАР

Поводом 20 година од оснивања и рада УВП, у Херцег Новом одржан је Трећи спортски сусрет војних ветерана, који је окупио екипе Улциња, Бара, Тивта, Подгорице, Даниловграда, Никшића, Пљеваља, Бијелог Поља и домаћина.

Љубитељи спорта, рекреације и дружења окупили се у излетничком мјесту подно Орјена да на спортским теренима покажу своје витешко умијеће и у спортском духу обиљеже двадесетогодишњицу оснивања Удружења.

Ветерани су снагу одмјерили у пикаду, пловкању, скоку у даљ, шутирању лопте на гол и гађању лоптом у циљ.

Тамичили се кавалјери и даме, они старији и млађи. Посебно је занимљиво да је наступило више њих што су дубоко загазили у осму деценију живота, али како кажу спорт им је још из ЈНА у крви.

Спортску приредбу отворио је предсједник

Заједнички снимак освојача медаља

Удружења војних пензионера у Црној Гори Драган Тиодоровић, који је такмичарима зажелио пријатан боравак у Херцег Новом и успјех на такмичењу.

А онда је отпочела права спортска борба. Навијао је свако за своје, фер и спортски.

Резултати: Прво мјесто у пловкању освојио је Зарије Баљошевић, друго Божићар Брајовић и треће Богић Калуђеровић. Најбоља од дама била је Бранислава Јокановић, друго мјесто припало је Десанки Челиковић а треће - Славици Стијеповић.

У дисциплини скок у даљ, прво мјесто припало је Ратку Маројевићу, друго Милошу Секулићу, док је треће мјесто заузео Игор Шапић.

Посебно занимљиво било је такмичење дама у дисциплини гађање лоптом у циљ. Прво мјесто припало је Десанки Челиковић, друго Олги Бошковић и треће Станици Губеринић.

У шутирању лопте на гол најбољи је био Србољуб Влашкалић, друго мјесто припало је Милану Јауковићу а треће Велимиру Томићу.

У све популарнијој дисциплини пикадо такмичили се мушкарци и даме, а најбоље резултате постигли су: Игор Шипић, Радивоје Здравковић и Енис Мулић. Међу дамама најбоља је била Бранислава Јокановић, друго мјесто освојила је Мара Мудринић а треће Станица Губеринић.

Дружење је завршено додјелом диплома и медаља најуспјешнијим. Свима је уручена захвалница за учешће.

У екипном пласману такмичари Подгорице заузели су прво мјесто са девет освојених медаља, а припао им је и пехар. За друго мјесто се изборила екипа Бара која је освојила четири медаље. Такмичари из Улциња освојили су три медаље и треће мјесто.

Следећи сусрет, како је договорено, одржаће се у Подгорици 2014. године.

Р. Здравковић

Пошта палом војнику

ПОМЕН СЛОБОДАНУ

На Сурчинском гробљу 1. октобра организован је помен за Слободана Пауновића, војника који је погинуо 1991. године, бранећи државу. Уз родитеље и сестре, комеморацији су присуствовали Слободанови ратни другови, представници Удружења породица палих бораца у ратовима од 1991.-1999. године, Организације резервних војних старешина, Српске православне цркве и медија.

Промоција занимљиве
књиге

ЕТИКА СЕЋАЊА

У Централном дому Војске Србије 18. октобра са почетком у 18 часова, биће представљена књига пуковника у пензији Будимира Стојковића „Етика сећања“. О том делу, које обухвата успомене команданта пешадијског пука ЈНА, говориће проф. др Марко Ручнов, проф. др Илија Кајтез, пуковник, писац Миодраг Ђукановић и аутор. Улаз је слободан

Пише:
Радисав
Ристић

Актуелна дешавања кроз аналитичку призму

О СУДБИНИ ЈЕДНОГ ПИСМА

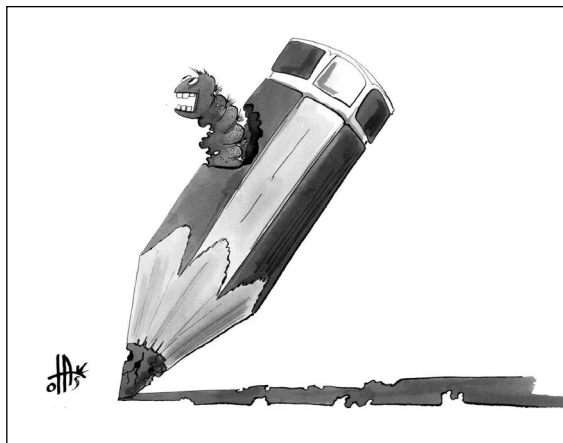
Од новопостављеног министра одбране Небојше Родића се очекује да свестрано и крајње одговорно размотрити предлоге војнопензионерског руководства

Пријем представника УВПС у Министарству одбране, коментарисан је у добром делу популације војних пензионера као обећавајући догађај за решавање њихових бројних проблема и неправди нанетих у прошлости. Бројнија су, међутим, мишљења која одишу песимистичким тоном, позивајући се управо на разговор председника УВПС Љубомира Драгањца и председника УВПС новобеоградске организације Константина Арсеновића са Зораном Ђорђевићем, државним секретаром у Министарству одбране. Песимизам се, поред осталог, објашњава чињеницом да представнике УВПС није примио Александар Вучић, у то време још увек министар одбране, већ је разговор сведен на чиновнички ниво. Практично, судећи према непотпуној информацији пласираној на сајту УВПС, државни секретар није био у стању да било шта конкретно обећа што би уливало оптимизам у вези са очекивањима војних пензионера, изузимајући његово обећање да ће Министарство одбране у оквиру своје надлежности „још једном анализирати“ предлоге и примедбе саговорника из УВПС и, с тим у вези, „предузети потребне кораке“.

Ниједном једином речју није наведено о којим се надлежностима Министарства одбране ради, када су права и положај војних пензионера у питању. Лаконски одговори државног секретара Ђорђевића, без било каквих наговештаја о евентуалним конкретним потезима тог министарства, коментаришу се као бирократска обећања чији је циљ да се стишају страсти и умири незадовољство војнопензионерске популације.

Недопустиво кашњење

Представници УВПС су, иначе, изашли са конкретним предлозима који се односе на свеукупну проблематику војнопензионерске организације, по-

себно потенцирајући и инсистирајући да се пензионо и инвалидско осигурање поново, као некада, врати у састав Фонда СОВО. У оквиру тог захтева указано је, како се наводи у информацији УВПС, на неефикасност државних органа у спровођењу законских права војних пензионера, посебно указујући на недопустиво одуговлачење у решавању озакоњења „малог дуга“ и остваривање права на ванредно повећање војних пензија од 11,06 посто. Са одобравањем се, с тим у вези, коментарише изношење чињенице представника УВПС да надлежни државни органи, и поред одлуке Уставног суда Србије о ванредном повећању, упорно одбијају усклађивање месечних принадежности војних пензионера, чиме се „увечавају трошкови који ће пасти на терет пореских обвезника“.

Анализом коментара који се односе на наведени сусрет у Министарству одбране, пада у очи чињеница да преовладавају критички ставови у односу на то министарство, мада нису, у знатно мањој мери додуше, усамљена и мишљења путем којих се приговара на недовољну одлучност УВПС у захтевима за поштовање законитости од стране одговарајућих државних институција. Јер, како се истиче, није довољно само образлагати, већ и одлучно захтевати да се у живот спроведу конкретна законска решења као што је, на пример, одлука Уставног суда

Србије у вези са ванредним повећањем војних пензија од 11,06 посто. Током разговора, мишљење је једног дела чланства, није требало ћутке прелазити преко бирократских обећања и „замазивања очију“ да ће министарство предузети све у „оквиру своје надлежности“, да ће „анализирати предлоге и примедбе“ и „предузети потребне кораке“. Људи су, у ствари, презасићени неиспуњеним обећањима из прошлости.

Што пре до новог министра

Убрзо после разговора представника УВПС са државним секретаром, Александар Вучић је поднео оставку на место министра одбране, чиме су, у знатној мери, обезвређени документовани предлози о разрешавању проблема с којима је суочена војнопензионерска организација. А циљ је тих предлога био да се на највишем нивоу разреше незаконитости у вези са правним и статусним положајем војних пензионера и њиховим људским, законским и стеченим правима. Предочавајући нагомилане проблеме који годинама прате кориснике војних пензија, руководство војнопензионерске популације је предложило конкретне мере за њихово коначно разрешење.

Није још увек јасно да ли је писмо упућено господину Вучићу, прешло у руке новопостављеног министра Небојше Родића. Независно од одговора на то питање, није на одмет да се УВПС, на исти начин као и претходном случају, обрати новом министру одбране који ће, како се очекује, озбиљно и крајње одговорно размотрити предлоге војнопензионерског руководства. А да ће господин Небојша Родић поступити на начин какав очекују војни пензионери, гаранција су и оцене првог потпредседника Владе Александра Вучића који, говорећи о стручним и моралним квалитетима сада већ актуелног министра одбране, рече поред осталог да је то „човек који ништа није злоупотребио и да цела Србија може да буде задовољна како је обављао послове...“

Та чињеница налаже војнопензионерској организацији, како сматра знатан број војних пензионера, да што пре ступи и контакт са новопостављеним министром одбране. Ваља с тим у вези проверити на одговарајући начин да ли се садржај писма упућеног Александру Вучићу, налази на радном столу господина Небојше Родића. На руководству УВПС је да ли ће поступити на начин који предлаже део војних пензионера, или ће се задовољити чињеницом да се у архиву Министарства одбране налази писмо упућено крајем јуна месеца на адресу бившег министра Александра Вучића.

Увременима тешких друштвених и социјалних криза сусрећу се два најчешћа и битно различита односа људи према животу: један који се може представити еластичнијим, трпљивим, и срачунатим ставом у смислу: „Ко не уме да се претвара не уме да живи“, и други који је достојанственији и часнији а испољава се кроз мишљења и тврдње које одговарају духу: „Боље је умрети него живети под тешким условима“. Овај други однос према животу је борбенији, искренији и са мање компромиса. Код нашег народа он је био карактеристичан пред почетак Првог, као и почетком Другог светског рата. Изражавао се кроз познату парољу: „Боље рат него пакт! Боље гроб него роб!“

Први, дакле, прихвата за неминовност став да је потребно мудро претварање уз спознају шта је вредно, истинито, праведно и часно, али се цени да изричито заступање истине или правде није корисно и може да буде опасно. Овде не постоји заблуда о томе шта је вредно, већ се вредно, морално и часно у себи на прикривен начин поштује и одржава све до времена када се јаве погоднији и мање опасни услови за његово испољавање. Ово није симулирање, јер се симулира оно што није, већ је то у ствари један посебан облик латентне части која се назива „часна десимулација“.

„Десимулирање није ништа друго до вео сачињен од часних тмина и жестоких обзира, од чега се не ствара лаж, већ се истини даје мало одмора да би, када дође време била показана; и као што је природа хтела да у поретку света буду дан и ноћ, тако исто је потребно да у кружењу људских дела постоје светло и сенка, то јест очевидно поступање или скривено поступање, сходно току разума који је регула живота и недаћа што се у њему дешавају.“ (Опширније: Торквадо Ачето, „О часној десимулацији“, Етика ренесансе „Трећи програм“, Јесен 1973, с. 463.)

Покретање унутрашње храбрости

Часном десимулацијом се тежи да се другом не нашкоди а уз то да се лично не претрпи штета. На том избалансираном интересу се могу прихватати и разумевати они који се овако понашају. У њој не постоји довољан ниво пожртвовања, идеала и храбрости, без којих нема праве части. Овде част постоји много више у духу него на делу. Међутим, то њено постојање у духу разумевања и исправног расуђивања, даје једну врсту смирености и задовољства код човека јер се верује у снагу духа који када победи доноси највећу радост. Таква радост је поготово изражена када такав човек сам себе победи у датом тренутку или времену и у себи уз духовну снагу части покрене унутрашњу храброст и спремност на пожртвовање за неко велико дело.

У својој бити часна десимулација воли мир јер разумом побеђује нагоне, осећања и емоције. На осећање обез-

Промисљање о ономе што је било, о нашем данас и ономе што следи

ВЕРОВАЊЕ У ПОБЕДУ ЧАСТИ, ПРАВДЕ И ИСТИНЕ

У кружењу људских дела постоје светло и сенка, то јест очевидно поступање или скривено поступање, сходно току разума који је регула живота и недаћа што се у њему дешавају

Пише:

др Раде С. Н. Рајић,
пуковник у пензији

вређености када се прећути оно што би требало рећи или храбро учинити, или кад се не уради оно што савест и осећање захтева, десимулација ствара једно своје унутрашње задовољство кроз умереност у речима и поступцима. То је на пример ситуација када се околини показује да се није видело оно што јесте, мада се у себи све јасно препознала и као такво задржало. Часна десимулација ово сматра за интелигентно и одмерено понашање зато што није по среди ни заблуда, ни незнање, ни лагање. Она представља вештину стрпљења која нам не дозвољава нити да обмањујемо нити да будемо обманути.

Десимулација је часна и корисна „...и шта више испуњена задовољством“ јер уме да на време сакрије важну или важне врлине, да би се оне сачувале и после саме себе у делу победиле и потврдиле, односно у части исказале. Велики број људи је склон овој врсти прилагођавања односно десимулацији. Отуда се у неким периодима јављају људи који из часне десимулације храбро крену ка часним делима, покрећући за собом већи број других људи сличних уверења и тежњи.

Када је реч о часној десимулацији онда је вредно споменути и политичке

„прелетаче“ у бурним политичким претварањима. Били смо сведоци како у ранијем, тако и у новијем политичком миљеу померања и преласка једног или чак већег дела бирача из једне у другу политичку странку или опцију из разних мотива, интереса и побуда. Уколико су посредни честитија опредељења, а не лично интересна и егоистична, онда је реч о једној врсти позитивне моралне и политичке опредељености, и излаза из амбијента часне десимулације на достојнију јавнију сцену.

Љубав наместо мржње

Један од најкарактеристичнијих облика испољавања десимулације је у срци. Она је међу афектима најочевиднија јер је бурна, нагони ватру у лице и ствара срчаност у реакцији. Да би се она смирила и вратила у десимулацију треба много разборитости и унутрашње снаге за стишавање узбуђења овог афекта. Кроз срцибу као да се активира савест за дело и акцију на оно што је претерано лоше, непоштено и штетно.

Отрпети нешто неправедно и опасно у ствари значи часно десимулирање. Часно десимулирање као да заповеда да се мора смирити, прикрити храброст,

не изазивати срџба, покорити се за одређено време и против својих уверења и савести, и остати умерен у делу и речима. **Духом ипак треба бити задовољан верујући у победу части, правде и истине.**

Како се у православном хришћанству виша вредност придаје духовном (небеском) него материјалном (земаљском); трпљењу него опирању и противљењу; смирености него срчаности; љубави него мржњи, љутњи и срџби; то је управо код православних хришћана у односу на остале хришћане **више присутна часна десимулација**. Она се у појединим периодима криза покреће и одржава у народу да би се кроз њено коначно активирање остварила задивљујућа, велика и часна дела.

Код нас Срба је то посебно изражено. Часном десимулацијом се вешто прикривају Косовски завети части у Српству у оним временима систематских притисака спољне или унутрашње насилне и обесне власти на дух, државотворност, менталитет, културу, национални патриотизам, традицију, постојање, веру, права, слободу. Нарочито је интересантно њено постојање код младе генерације, за коју су старији забринути за будућност државе и нације, не ретко говорили да је неспособна, недорасла времену, загубила заслуге и поштовање старијих и предака, удубила се у неке скоројевићке вредности уживања, нерада, опијања, готованства и сваковрсног кича и помодарства тога доба.

Морално и узвишено на добробит народа

Таква оцена старијих за нашу омладину била је на пример, са почетка 1912. године. Наиме, тада је у штампи било доста критика на младу генерацију. Тврдило се да је неозбиљна и недорасла времену, да је неспособна за ваљану будућност и остварења великог дела ослобођења и уједињења српског народа и освете Косова како се то тада говорило. Међутим, када је објављена мобилизација за Први балкански рат, та иста омладина се одушевљено и на опште изненађење свих, **без изузетка и преко потребног броја одавала на мобилизацију српске војске**, да би у балканским ратовима показала и доказала **да је достојна** славних и великих предака, њихових дела и стремљења.

Да су људи склони часној десимулацији види се по томе што се у народу **веома поштују високе моралне вредности части** иако је мали број људи истински спреман на велика дела части. То да многи људи **само критикују негативности** које су и за њих опасне уколико би им се супроставили, **указује управо на ту склоност**. Још је специфичнија ситуација када људи због животних тешкоћа престану да негодују и критикују постојеће стање, **већ само незадовољни ћуте**. Увек су то знаци да у односу према њима треба нешто мењати у позитивном смислу. Унутрашња

Косовски завет веран је пратилац српског народа. Кроз срџбу као да се активира савест за дело и акцију на оно што је претерано лоше, непоштено и штетно

осећања достојанства части се тада појачавају. Часна десимулација која је имала само своју духовну вредност **добија и ону покретачку снагу** која се лако претвара у акцију посебно ако су људи у маси или на други одговарајући начин поуздано организовани и мотивисани.

Часна десимулација је, дакле, врста посебне „резервне, прикривене“ и **управо тако потребне части** која је у појединим тренуцима, периодима или временима спремна да се покаже на пољу високе моралности, и да све часно у држави и друштву појача, подржи и брани.

И данас се о часној десимулацији код нашег народа и његовој младој генерацији ваља промишљати. Наиме, време поплаве и доступности многим и различним информацијама обезбеђује масу података који стоје на располагању свести и подсвети људи, да се по њима у складу са околностима, личним осећањима и мерила вредности, накондано владају, понашају, мисле и усмеравају. Како наш човек **има осећање части** уз тајанствено присутан и непредвидив феномен **Косовског завета** (ма како га неки потцењивали и превазиђеном митоманијом сматрали), то је нарочито важно да му се **константно и честито** указује на истину и потребу правде, части, поноса, патриотизма, пожртвовања, побожности, и свега морално ваљаног и узвишеног на добробит нашег народа.

Унутрашње мудро расуђивање

Тај тип искрених, актуелних и добронамерних информација извучен и дат у име и из дела наших великана било из ранијих времена или живих данас, чак и

условима анτισрпског деловања страних или наших духом одрођених лица и организација, има посебан значај и утицај на обликовање **часне десимулације**. Ово је посебно важно за интелигенцију и младе у смислу **да нису у заблуди**, те да релативно добро у себи, делом и јавно, оцењују догађаје, процесе, појаве, поруке, сугестије, манифестације итд, као и политику и њене рефлексије у тим садржајима.

По том смислу би ваљало разумевати једну врсту „**часног**“ **повлачења нашег народа** у себе, његову забринутост, резервисаност и неповерење у политику и политиканте, његову јасну одбојност и неверицу у сваковрсне информативне лажи уз нападе на све што је српско, његово преиспитивање раније и скорашње историје, **те унутрашње мудро расуђивање зашто смо и где смо; куда, како, када и ским да се покренемо и крнемо поуздано напред**. Часна десимулација није дакле апатија и опште безнађе, разочараност у живот и бежање из Србије, и критизерство, кукумакање и ружење себе, мада и таквих **осећања и понашања неоспорно има**.

Активности наших бројних родољубивих како политичких тако и осталих организација, покрета, друштава и уважених појединаца и група, поред осталог, **имају индиректно ту снагу да ојачавају часну десимулацију** пре свега код младе а потом и старије генерације. И на такав начин оне у већем или мањем обиму **доприносе** општем културном, духовном, сазнајном, истинском, поносном и честитом **прочишћавању, обогаћивању и устоличењу високоморалних и националних вредности у Српству и његовој хомогенизацији, како овде тако и у дијаспори**.

Стратешки интереси НАТО-а на Косову и Метохији

АМЕРИЧКА „КАПА“ НАД ЕВРОПОМ

Запоседање јужне српске покрајине, уз остало, значи заузимање „одскочне даске“ за продор према простору Евроазије, ка огромним природним резервама, које су према америчком ставу неправилно подељене, на једном од кракова клешта којима се обухвата Руска Федерација

Пише:
БОШКО
АНТИЋ,
контраадмирал
у пензији

Нестанком Варшавског уговора и распадом Совјетског Савеза нестало је и вишеполарни систем односа у међународној заједници. Сједињене Америчке Државе су остале без конкурента на геополитичкој сцени. Да би та преостала светска велесила остварила свој концепт трајног присуства на свим важним подручјима, искористила је положај водеће силе у Северноатлантском савезу (НАТО-у). Уместо „угрожавања од стране Совјетског Савеза“ наметнуто је „угрожавање безбедности осталих чланица тог преосталог војног савеза“.

Да би остварио концепт трајног присуства, НАТО је морао изаћи изван зоне одговорности која је дефинисана Вашингтонским споразумом 1949. године и на 50-годишњицу свог постојања је тестирао свој нови стратешки концепт на територији Савезне Републике Југославије, измишљајући хуманитарну катастрофу на територији Косова и Метохије. Покренуте су најјаче војне снаге против једне мале независне државе.

За такву акцију више је разлога: (1) борба за опстанак НАТО (читај Сједињених Америчких Држава) на европском тлу и спречавање јачања утицаја уједињене Немачке на простору Балканског полуострва и остварења вековног немачког сна о продору на исток; (2) заузимање „одскочне даске“ за продор према простору Евроазије ка огромним природним резервама, које су према америчком ставу неправилно подељене, на једном од кракова клешта којима се обухвата Руска Федерација; (3) Сједињене Америчке Државе путем подршке босанско-херцеговачким муслиманима и Албанцима на Косову и Метохији настоје да докажу да нису антимуслимански оријентисане, али и да остваре замисао Бжежинског да се кордон муслиманских земаља изолира и неутралише Русија и одсече од европског залиха пресецајући јој путеве према топлим морима.

Ради бољег и јаснијег сагледавања догађаја на Балканском полуострву током деведесетих година, неопходно је имати на уму америчку студију „Интегралне дугорочне војне стратегије Сједињених Америчких Држава до 2010. године“ под називом „Селективно одвраћање“, која је објављена средином јануара 1988. године.

Улога суседних држава у догађајима на Балкану и агресији на СР Југославију захтева више простора и биће тема посебног текста.

НАТО – стална светска претња миру

После педесет година НАТО игра кључну улогу у војно-политичким збивањима у свету, па тиме и у Европи. Док су постојали СССР и Варшавски уговор, постојало је и оправдање за опстајање тог савеза. Под притиском САД западна војна алијанса не само да није нестала, већ је добила и нове задатке, проширила се, почела војно да делује и ван својих граница и тако постала претња целом свету. Посебно је изражена улога тог савеза у остваривању хегемоније Сједињених Америчких Држава над Европом, као и остваривање немачких тежњи у продору на исток преко Балканског полуострва.

Сједињене Америчке Државе су носиоци изазивања криза у свету. чињеница је да је кризу у Југославију изазвала и контролисала Немачка. Под њеним притиском је Европска заједница 1991. године признала самосталност Словеније и Хрватске. Уследила је посета државног секретара САД Немачкој. Геншер је приморан да поднесе оставку и од тада САД преузимају главну реч на Балкану, а тежиште интересовања НАТО-а је усмерено на Европу.

На тајном састанку у Бриселу 13. марта 1999. године челиници НАТО-а (присутни генерали Клаус Науман, Весли Кларк, Шварцкопф, Андерсон, Роузман, Жак Клајн; Вилијем Вокер и Бернар Кушнер) су донели одлуку о нападу на Југославију. Тада је, између осталих циљева, зацртано да се „створе услови за стварање независне државе Косово, која ће функционисати само уз присуство НАТО снага, а оне се неће повлачити најмање двадесет година. Независна држава Косово ће се касније припојити Албанији и уз узимање територије Србије, западне Македоније, Малесије од Црне Горе и северног дела Грчке створити Велику Албанију, која ће доминирати Балканом и свим путним и ваздушним коридорима према Азији и Африци“.

Косово и Метохија су простор који, у геостратешком смислу, има веома значајан положај. Из тог разлога је његово одузимање од Србије било ближи циљ агресије на Савезну Републику Југославију, па је немачки политичар Вили Вимер упутио меморандум канцелару Шредеру (2. маја 2000. године) о политици САД коју су амерички високи

представници изложили на конференцији савезника у Братислави, крајем априла 2000. године, на којој су Американци „тражили да се у кругу савезника што је могуће брже изврши међународно признавање независне државе Косово“ (Живадин Јовановић: Агресија НАТО – десет година пре и после).

Одскочна даска Евроазији

Из тог простора могуће је контролисати појас од Јадранског до Црног мора, посебно због чињенице да је Албанија претворена у базу НАТО-а и да су Бугарска у Турска чланице тог савеза. У таквој ситуацији Србија се испречила као сметња на путу чврсте географске повезаности, у складу са стратешким америчким плановима о Евроазији. Због тога је требало окупирати Косово и Метохију као територијалну спону од Албаније до Турске. Мада је то мали простор, конфигурацијом и инфраструктуром веома је погодан за инсталирање војних база великог капацитета. Тако ће НАТО, односно САД, имати снажно упориште и положај који директно угрожава руске стратешке интересе на Балкану, Европи и азијском континенту. Контрола овог простора отвара путеве према Блиском и Средњем истоку, као и према Каспијском мору и изворима нафте у том подручју. Циљ је одсецање Русије од јужних мора и њено потискивање на север.

„На путу остваривања своје стратегије освајања света, Сједињене Америчке Државе су уз помоћ својих европских савезника, иначе бивших колонијалних сила, а користећи НАТО као офанзивну и агресивну војну организацију, под плаштом демократије и заштите људских права, агресијом на Југославију дошле на линију која дели Европу од источног дела света и Азије, на то, како каже Харолд Мекиндер, стожерно подручје, срце земље и одскочну даску за господарење светом. По свом положају Космет је „трбух“ Југоисточне Европе, а у историјском, историјско-културном, економском и геополитичком погледу битно подручје великог стратешког значаја за Србију“ (Др Војислав Мићковић: Агресија на Југославију – „милосрдни анђеол“ новог поретка, Танјуг, 1999).

За остваривање свог циља, НАТО и САД су искористили чињеницу да већину становништва Косова и Метохије чине Албанци који су током протеклог века на геноцидан начин протерали Србе, Црногорце и друге неалбанске народе. На ово подручје током прошлог века доселило се стотине хиљада становника Албаније, стварајући тако повољно тло за стварање тзв. Велике Албаније.

Необориве су чињенице да су Албанци на Косову и Метохији уживали сва права националних мањина, да је Косово и Метохија постојбина и колевка српског народа, да су ту најстарији српски верски објекти са манастирима у којима је вековима било седиште Српске православне цркве.

Прикривање правих циљева

„Творци стратегије новог светског поретка и њихових планова према Југославији и Космету, као њеном делу, веома добро познају све ове историјске чињенице као и

Улазак руских трупа на простор Косова и Метохије представљао је наду за обесправљене Србе

Жута кућа у којој су се заробљеним Србима вадиле органи срамна је страница светске историје на размеђи два миленијума

стање и односе на подручју ове покрајине. Приликом одређивања непосредних циљева, метода и средстава за реализовање својих планова освајања Југославије очигледно је процењено да су Косово и Метохија не само важна геостратешка тачка већ да по њиховом мишљењу представља најслабију тачку и најосетљивије место на које треба извршити удар споља уз помоћ дуго припреманих снажних терористичких група и организација Албанаца на Космету и из Албаније. Наравно, за један такав подухват и једну замашну и ризичну операцију, пуну неизвесности у њено исходште и последице на најширем међународном плану, актери агресије на Југославију преко и поводом Космета морали су се потрудити да политички и пропагандно припреме терен због своје и светске јавности. Они су стога у дужем периоду, нарочито током 1998. и почетком 1999. године водили опсежну пропагандну кампању чија је поента била на тобож обесправљеном албанском становништву и на захтеву да се Косову и Метохији обезбеди већа аутономија. То је наравно, како се касније показало, била пропагандна магла да се прикрију прави циљеви“ (Др Војислав Мићовић).

Проглашењем независности Косова од Србије је истовремено проглашење независности од Сједињених Америчких Држава. Данас САД дискретно контролишу све балканске државице и ентитете са значајном муслиманском популацијом (Никола Јовановић: „Шта Америка жели на Балкану“, текст објављен у листу „Политика“).

Ангажовањем на Косову и Метохији САД су запоселе кључну геостратегијску тачку Балкана, са које је могуће контролисати снопове важних трансбалканских директрица и геостратегијских праваца према Истоку, северозападу и југоистоку, а у НАТО су

уградиле елементе који ће искључити у догледно време угрожавање њиховог присуства и интереса у Европи. Поседовањем ове кључне тачке Балкана повећава се стратeгијска дубина НАТО-а у односу на Руску Федерацију и нарушава регионална војна равнотежа на споју евроазијског континента у корист НАТО-а. Одавде се доминира Црним морем, Јадранским морем и Средоземљем. Пребацирање дела НАТО снага на простор југоисточне Европе и Балканског полуострва представља стратешко приближавање ваздухопловно-копнених снага НАТО-а простору средње Азије и централних делова евроазијског континента (Драгољуб Секуловић и Љубомир Гиговић: „Чиниоци геополитичког положаја Србије“).

Приближавање ефектива енергетским изворима

Поред омогућавања маневра и дејстава снага НАТО-а у свим правцима, Косово и Метохија су омогућили дислоцирање бројних снага са територије Западне Европе, посебно Немачке, контролу комуникација, контролу ширења ислама у Европи...

У том циљу је и изграђена војна база Бондстил код Урошевца, највећа америчка база на свету изван Сједињених Америчких Држава као први корак ка ширењу америчких база према Истоку. Ширење база настављено је споразумом са Румунијом у Бугарском о отварању по четири базе на територији сваке од њих. Интересанто је да ће две базе код бугарске луке Бургас бити лоциране у близини рачве два европска гасовода. Планира се отварање противракетних база у Пољској и чешкој. Тако је данас у Европи више база него у време хладног рата (Живадин Јовановић: „Агресија НАТО – десет година пре и после“).

Америчка глобана хегемонија са системом савеза и коалиција обухватила је читаву планету. Западна коалиција, коју представља НАТО, обухватила је најугледније државе Европе и Америке, стварајући од Сједињених Америчких Држава кључног предводника. НАТО има стратешки значај у остваривању националних интереса западноеропских држава и САД, у првом реду економских. Због тога су у НАТО-у брзо извршене доктринарне и организационе припреме да ова организација замени снаге Организације Уједињених нација у „успостављању мира“ у свим регионима света, односно успостављања новог светског поретка.

Уместо Хладног рата, отворено је више ратова у којима се интензивно троши ратни материјал и стварају услови за прозводњу новог. Војни ефективи НАТО-а се приближавају енергетским изворима Блиског истока и токовима транспорта нафте и гаса из Каспијског базена, тј. регионима будућих жаришта сукоба, како би се што ефикасније контролисале регионалне и локалне кризе и тиме „штитила национална безбедност“ САД. Западна алијанса се поставља као фактор успостављања и одржавања мира у

свету, у сарадњи (често и без ње) са Организацијом Уједињених нација, настојећи да из те улоге временом потпуно истисне војне снаге Организације Уједињених нација, стално наглашавајући да су „оне неефикасне“.

Мир као наставак рата другим средствима

Та политика је већ примењена против Војске Републике Српске 1995, Ирака, Савезне Републике Југославије 1999. године. Покрајина Косово и Метохија је после тога пружила могућност да НАТО постане независан од било које међународне организације. У ту сврху је обезбеђена медијска подршка, одабрана терминологија, обезбеђена прикривена концепција и све што то требало да увери свет у неопходност НАТО-а као лидера у систему европске безбедности.

Рат НАТО-а против Савезне Републике Југославије је представљао фазу изградње система управљања светом демонстрацијом силе против држава које се не покоравају онима који заводе нови светски поредак без одобрења Уједињених нација, наглашавајући да НАТО има приоритете у односу на ОУН и ОЕБС, рушећи тако систем међународног права, проверавајући тако рекацију појединих европских држава и Русије на легитимисане агресије и смањивање улоге Уједињених нација.

Западне силе са Сједињеним Америчким Државама на челу нису случајно одабрале правац ширења зоне НАТО-а на исток и југоисток Европе, посебно проширивањем обавеза на земље Источне Европе, које си биле чланице Варшавског уговора. Тиме се релативизује стратегија о „контроли и управљању кризама“. Као крајњи циљ проширења НАТО-а постављен је да се Русија потисне на периферију европских збивања и да се њен утицај ограничи, те да САД остану једина светска велесила.

Знали су добро агресори да Србију треба распарчати и економски уништити. Знали су и да Србе највише боли отето Косово и да ће последице тог отимања бити далекосежне и чинили су све да Срби схвате да не смеју да се одупиру вољи оних чији је циљ ширење на исток и овладавање енергетским ресурсима. Србија не сме да им буде препрека на том путу већ пример за друге земље како се остварују циљеви што их је поставио западни капитал.

Тако је НАТО постао америчка „шапа“ над Европом и представља „сратешка клешта која се стежу око Русије“, као политичког центра Евроазије.

Теоретичари су закључили да је „рат ништа друго него наставак политике другим средствима“, а развој догађаја око Косова и Метохије потврђује тврдњу да је и „мир наставак рата другим средствима“. Да је тако говори и чињеница да Косово и даље има централно место у стратешким приоритетима Запада, да се после проглашења независности Косова врши огроман притисак на земље, па и на саму Србију да признају ту незаисност и тако омогуће улазак ове самопроглашене државе у Уједињене нације и тако оствари циљ САД, водеће силе јединог преосталог војног савеза у свету.

(Изалагање на Округлом столу посвећеном 14-годишњици од агресије НАТО-а одржаном у Београду марта 2013. године)

Планета привида, заблуда, зла и лажи

НЕЗАСИТОСТ СИЛНИКА

Сједињене Америчке Државе ушле су у нови миленијум као једина суперсила, што значи да доминирају планетом у економској, политичкој и војној сфери

Неспорно је да је одговорност америчке администрације, у коју су угравирали мегакапиталисти, у вези с будућношћу света велика и да су њени избори тежки. Светској јавности је познато да су вашингтонски и њујоршки званичници одлучили да остваре планетарну доминацију и задрже постојећу технолошку и, посебно, информатичку предност. Бивши амерички секретар за одбрану Вилијам Коен, говорећи о тој теми, није ни покушао да прикрије похлепу. Наиме, рекао је да америчку одговорност и могућности избора „прате велике користи и добре прилике“.

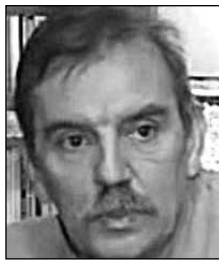
Наравно, грамзивост поседника мегакапитала, који креирају „нови светски поредак“, и њихових пиона типа Коена могуће је препознати међу увреженим људским пороцима о којима је писао свети Јован Лествичник: „Посрнули човек виче ‘не радим добро’ и усрдно наставља исти грех. Устима се моли против греха, а телом се за њега бори. Мудрује о смрти, а живи као да никад неће умрети. Уздише због растанка с овим светом, а дрема као да је вечан. Расправља о уздржавању, а мисли само на то како да угоди стомаку...“ Вероватно се, стога, многима чини да је суштина „новог светског поретка“ (неза)ситост силника.

Осионом понашању америчке администрације допринела је америчка нација, која није одолела победничкој еуфорији. Медијски „обрађена“, стекла је убеђење и уверење да има разлога да слави због историјских токова догађаја. Зато сада опуштено ужива у томе што је, како њена администрација тврди, „остварен мир у кући и тријумф вредности извезених у иностранство“. Тако је на крилима успеха и војних победа зачета идеја „ширења демократије“. Наравно, то се „поклопило“ с идејама и интересима мегакапиталиста да „мистер доларом“ освоје свет. Резултат похода на исток требало би да буде више од 400 државица, које ће настати, према речима Бутроса Галија, „уситњавањем“ 200 садашњих држава.

Зло у људима и кидање душа

На тај начин најављен је „трилатерални поредак држава“, у којем ће основна оружја за стварање „златне милијарде становника“ бити „апсолутно финансијско оружје“, електромагнетно оружје, „невидљива технологија“ и вируси. Универзално и апсолутно зло, о којем су писали Драгош Калајић у књигама *Америчко зло 1 и 2* и Драган Вићановић у књизи *Империја зла* – пр-

ПИШЕ:
проф. др
Светозар
РАДИШИЋ
пуковник у
пензији

љава Америка, очевидно је, са становишта простора – проблем планете, а са новишта времена – проблем 21. века. Врхунски српски интелектуалац Драгош Калајић је у вези са једним од планова „светске владе“ написао:

„Вашингтонско порекло Венс-Овеновог плана је осведочено огромном диспропорцијом између тежина два потписа формалних аутора. Сајрус Венс је доајен Савета за спољне послове (Council on Foreign Relations), установе интернационале лихварског капитала, под патронатом велебанкстера и председника Трилатералне комисије (‘тајне надвлдаде света’) Дејвида Рокфелера, која већ деценијама снабдева спољну политику САД главним кадровима, директивама и плановима закључно с пројектом *Новог светског поретка*. На другој страни поредбе је заступник Европске заједнице лорд Дејвид Овен, пропали политичар, коме ни британска јавност на изборима није указала никакво поверење. Предочена диспропорција је само један од многих симптома жалосне подређености Европске заједнице политици ‘атлантиста’, вековних непријатеља Европе и Европљана.“

Основна похоте и лихварства је зло у људима. Чак и када се забораве злочини које су, према *Старом завету*, учинили становници Гаваје у Винијаминову племену, распушност римских царева, „кидање душа“ у ери инквизиције и интернационалистичко богоубиштво, није могуће пренебрегнути истину да је зло, са свим што га чини, вечно и да је непрестана тема бораца за честољубље, истинољубље, добротољубље и правдољубље.

Ради разумевања тенденције у социјално-психолошкој сфери и поређења са претходним временима, али и ради схватања да зло није амерички изум, занимљиво је подсећање на оглед Владимира Дворниковића из 1936. године:

„Има читавих сталежа који се професионално баве варањем, нечистим трансакцијама и сличним, а да им се у грађанско поштење не сме ни да дирне, осим у не-

срећном случају кад кожа од набреклости лоповштине препукне. Свет се неко време бави таквим ‘случајем’ да га и опет брзо заборави; јер све је то ‘природно’ и тако мора да буде. Ниједног чуда није тако брзо доста као демаскирања дотад ‘поштенних људи’“.

Успостављање лихварског мондијалистичког поретка

Занимљиво је поређење сличних догађаја у различитим временима ради закључивања о вечном злу и његовом пратиоцу греху, и тенденцији и развоју људских порока и врлина. Наиме, у „Гласу јавности“, објављеном у Крагујевцу 21. новембра 1874, дата је општа војно-политичка, односно геополитичка, слика односа између империјалних сила, упоређива са сличном сликом на почетку 21. века. Обе слике, у суштини, крију похлепу и тежњу да се овлада туђим просторима и тековинама. Забележено је: „Турска нема више заштитних сила које би ју и даље одржавале. Француска има доста посла са самом собом. Са Инглеском је Турска побркала рачуне. Русија још од кримске војне једнако је вољна да своју пропалу флоту на Црном мору опет подигне“. Сви би да задрже своју економску, политичку и војну моћ а ратови се, и тада и сада, воде ради овладавања туђим просторима и тековинама.

Ништа се није изменило ни код угрожене руље. Из уводног коментара, објављеног у истом листу 8. новембра 1874, посвећеног изборима народних посланика одржаним пет дана раније, може се, ради просуђивања о сличностима и разликама у два за Србе судбоносна периода, сазнати о тадашњим проблемима и размишљању становника Србије: „Народна скупштина састала се да искаже потребе и тежбе, жеље и захтеве, јаде и невоље нашег народа, па да на основу свега тога у договору са владом потражи и изнађе лек и пут, којима ће ране народне залечити. Кратко, скупштина је за то да каже шта народ оће а шта неће, шта му треба а шта не треба... Скупштинска реч је крупна; нити је та реч опет нечије мишљење, некако начело овога или онога, него је то израз народне воље. А шта народ оће, то нека му буде. Влади ту не остаје ништа друго но да потражи и нађе у договору са скупштином, средства и путеве за подмирење народне воље“.

Технолошки фашизам

Нема суштинске разлике иако је прошло више од 130 година, али садашње доба као да је бременитије догађајима а ти догађаји количином зла. Један од наслова почетком 2000. године „говори“ сам за себе: „Интервенција НАТО на СФРЈ и СРЈ уздрмала је принципе међународног права“. Евентуални неупућени гост ове планете вероватно би помислио да је НАТО нека држава и да су СФРЈ и СРЈ две државе, и не би могао да поверује да је неко смислио планетарни монструозно моћан војни инструмент за довођење у ред држава ради успостављања лихварског мондијалистичког поретка. Још мање би разумео да се тај „инструмент“ толико осамосталио и „изродио“.

Речи Петера Хендкеа да би НАТО сада требало да бомбардује Беч (због уласка у

аустријску владу странке екстремних десничара Јерга Хајдера) а потом Москву (због ракетирања Грозног), сви знају, само су „интелектуални лупинг“ и „језичка вежба“. Уосталом, свеомоћном НАТО-у нема ко да сугерише и суди, будући да су најмоћнији судови под његовом контролом (читај: НАТО прописује критеријуме за Хашки трибунал, хвата оне које сам осумњичи, чува их и наређује шта да се са њима у Хагу и после Хага чини). Упркос бројним и технолошким веома напредним медијима, ретки су људи који знају да НАТО не финансирају земље чланице Алијансе, него мегакапиталистичке фондације. У недостатку тешких речи, оно што чини милитантни НАТО својим интервенцијама експерти су назвали „технолошки фашизам“.

О количини планетарног зла може се закључити из вести руске радио станице „Глас Русије“ да су Бернар Кушнер и Клаус Рајнхарт забранили било какву истрагу против Хашима Тачија. На ту вест ни у емисији није било коментара. Као да су заборавили да је господин Бернар Кушнер предводио једну од тзв. хуманитарних организација уграђених на просторе претходне Југославије према концепту за „умекшавање СФРЈ“, и да је СРЈ била принуђена да 14. априла 1993. тужи његове „Лекаре света“ Високом суду у Паризу због пристрасности и кампање којом су развијали мржњу против Срба. Заборављено је да су тзв. хуманитарци чувени, „Лекари без граница“, ухваћени у скривању и шверцовању оружја за албанске екстремисте и да је једна њихова екипа затечена да користи фреквенције које служе за комуникацију МУП-а Србије. Јавност није обавештена ни о чињеници да је 1. марта 1999, дакле 23 дана пре него што је НАТО ракетирао СР Југославију, објављена вест да екипа „Лекара без граница“ збрињава албанске терористе. Наравно, после агресије САД и њених дужника на СРЈ такве информације више нису вести, него устаљење подаци о свакидашњици Косова и Метохије.

„Демократија“ препуна лажи

У време јавно прокламованог ширења НАТО-а, Европске уније и САД на исток, и „америчког зла“ које се шири планетом као „америчка демократија“, не чуди изјава Американца Пола Вокера поводом мистичних прелета црних, необележених хеликоптера изнад америчких градова: „Продајте накит, некретнине, изузев земљишта у дивљини, мењајте новац за залихе хране и уређаје за пречишћавање воде и ваздуха, а не би било лоше и да се добро наоружате, вежбајте гађање и будите стално на опрезу!“

Амерички доктринолози (службеници „владе из сенке“) изразили су, у званичној верзији војне доктрине, нескривену жељу да њихови мушкарци и жене господаре сваком ситуацијом према геслу: „Ми, у рату, не желимо фер борбу – желимо једино способност која ће нам обезбедити одлучујућу предност“.

Наравно, њихова моћ је још на нивоу жеља. Како војне снаге за успостављање атлантизма и глобализма неспорно имају проблема с геостратешком контролом простора, коришћењем флота и војних база, јасно је да су гађањем возова у покре-

ту, антенских склопова, телевизијских релеја и станица, мостова, пословних зграда и трафо-станица проверавали своје могућности да прецизно погоде сваку тачку на планети. Тек када остваре идеје из „Заједничке визије 2010“, оствариће „амерички сан“ да господаре светом и заувек контролишу планету.

Зло не може без лажи. „Гардијан“ је објавио да је Велика Британија ушла у рат у Ираку на основу лажи, полуистина и манипулација. Разлог за тај британски самооптужујући став је постојећи парламентарни сукоб. Спор је избио око изјаве бившег лабуристичког министра Тонија Бена да је Ентони Блер опет лагао и да је рат против Ирака заснован на лажима. Међутим, јавна је тајна да је Велика Британија ушла у рат као сијамски близанац Сједињених Држава, чији су уласци у ратове на основу лажи проверени и уста-

„Лажне вести, лажне хајке, лажни бракови, лажне компаније, лажни идоли, лажни успеси, лажни дилови, лажне свађе, лажне поделе, лажни сведоци, лажни свеци, лажни циљеви, лажне дипломе, лажне паре, лажни рачуни, лажни односи, лажни животи, и лажна оправдања. Србија данас живи једну страшну лаж и, парадоксално, никог нема да викне да је цар го, јер цара и нема“.

љени специјалитет. О томе на какве су перфидије спремне администрације Сједињених Држава писао је Скот Пек у књизи *Људи лажи*.

Колатерална штета велика обмана

Опасне обмане не односе се само на рат у Ираку. Џорџ Буш Јуниор, док је био у посети Уганди, признао је да је CIA подржала његов говор у којем је рекао неистину да Ирак покушава да се снабде уранијумом у Африци. Лажним разлозима за напад, поред насушне потребе да се свргне Садам Хусеин, кога су Американци дуго неговали, и нађе оружје за масовно уништавање, придружио се баук све модернијег тероризма. Доналд Рамсфелд је објаснио ругљи да су САД ушле у рат са Ираком зато што је „атентат на Њујорк и Вашингтон“, 11. септембра 2001, променио оцене о рањивости САД од напада терористичким средствима.

На научном скупу бечког универзитета посвећеном савременим друштвеним процесима, изнесена је тврдња да је лаж – живот, будући да неки људи дневно изговоре и по 200 неистина. Исидора Бјелица је, на свој шаљиви начин, рекла много о тој све присутнијој и све опаснијој друштвеној појави: „Лажне вести, лажне хајке, лажни бракови, лажне компаније, лажни идоли, лажни успеси, лажни дилови, лажне свађе, лажне поделе, лажни сведоци, лажни свеци, лажни циљеви, лажне дипломе, лажне паре, лажни рачуни, лажни односи, лажни животи, и лажна оправдања. Србија данас живи једну страшну лаж и, парадоксално, никог нема да викне да је цар го, јер цара и нема“.

Ипак, веома је опасно када се лажи користе у међудржавним односима, а још је опасније што се на судбоносне обмане не реагује. На пример, „Њујорк тајмс“ је у априлу 1999. констатовао да је Весли Кларк обичан лажов а „Индијанец“ је за портпарола НАТО-а Џемија Шеја и његове шефове у НАТО-у тврдио да су шампиони лажи. Проблем је у томе што су лажови добили награде за учешће у психолошко-пропагандним операцијама и за „коллатералне штете“: убијене девојчице, ракетирани телевизијске станице, возове и аутобусе пуне цивила, колоне избеглица... „Колатерална штета“ била је чак и кинеска амбасада. Такав однос према лажима глобалиста није изненадио чувеног писца Џона Ле Кареа. Он сматра да је истина данас, у већој мери него икада раније, у рукама новинских магната, манипулатора и професионалних лажова.

Невидљиве поруке

То је оствариво, с обзиром на то да су истраживања психолога у америчкој држави Масачусетс, показала да у Америци најбоље пролазе лажови. Дејвид Калахан је у књизи *Култураобмане: зашто све више Американаца прави прекршаје да би напредовали*, навео занимљиве податке: „У САД је, од 12.000 анкетираних, 74 одсто починило бар једну превару на испитима, 52 одсто уписао је лажне податке у молбама, 28 одсто високих функционера фалсификовало је степен образовања у документима...“. У вези са истом темом, Дајен Свенсон, предавач професионалне етике у Канзасу, изјавио је: „У Сједињеним Државама се исплати лаж, због оштре конкуренције и неизвесности“. Савремена и све популарнија гнома САД јесте: „Истину износе они који немају шта да изгубе – дакле, они које не треба следити!“ Однос према истини у САД основни је разлог што је њихово Министарство правде покренуло поступак против Беле куће када је установљено да су њени станари „провалили“ тајну агенткињу Централне обавештајне службе. Испоставило се да су је потказали из чисте освете, будући да је њен супруг – Џозеф Вилсон, разоткрио Бушове лажи о Садаму Хусеину.

Када је реч о америчким лажима занимљиво је, према писању „Економика“, да је Џорџ Буш, у предизборној кампањи против Алана Гора применио „невидљиве поруке“. Наиме, иза исписаних ставова о предностима и програму Ала Гора, на екрану је била „уграђена“, у тзв. 25. слици, и порука за подсвест – „он је лажов“.

Образац уставне жалбе после поновљеног поступка Управног суда

РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ 30 ДАНА

Насупрот одлукама Уставног суда, донетим по раније подношеним уставним жалбама, да и војни пензионери имају право на ванредно повећање пензија за 11,06% од 01.01.2008.године, Управни суд и даље одбија тужбе војних пензионера којима се тражи утврђивање овог права, али сада уз образложење да им то право не припада јер је просечна војна пензија у 2007.години била већа од 60% просечне плате осигураника запослених. Против таквих пресуда Управног суда може се изјавити уставна жалба. Рок за подношење уставне жалбе је 30 дана од дана пријема пресуде Управног суда.

Оријентациони образац Уставне жалбе је у прилогу овог акта, а заинтересованим војним пензионерима треба омогућити да га користе.

Код опредељења да ли поднети уставну жалбу или не, треба имати у виду:

1) Чланом 87. Закона о Уставном суду прописано је да се одлука Уставног суда да је повређено или ускраћено уставом зајамчено људско право односи и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији. То значи да ће се одлука Уставног суда да неком војном пензионеру, који је поднео уставну жалбу, припада право на предметно ванредно повећање пензије примењивати и на оне војне пензионере који нису поднели уставну жалбу.

2) У случају да уставна жалба не буде усвојена или да Управни суд одуговлачи поступак или не уважи правно становиште Уставног суда, што се не може искључити, право на обраћање Европском суду за људска права у Стразбуру имају само они који су уставну жалбу поднели.

ПРЕДСЕДНИК
Љубомир Драгањац, с. р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УСТАВНИ СУД

11000 БЕОГРАД

Булевар краља Александра 15

УСТАВНА ЖАЛБА

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ УСТАВНЕ ЖАЛБЕ:

Име и презиме:.....

ЈМБГ:.....

Пребивалиште или боравиште:

Број телефона:

Да ли се слажете да идентитет подносиоца уставне жалбе буде доступан јавности
Слажем се.

ПОЈЕДИНАЧНИ АКТ КОЈИ СЕ ОСПОРАВА, А ПРОТИВ КОГА СУ ИСЦРПЉЕНА СВА ПРАВНА СРЕДСТВА

Назив и доносилац појединачног акта: Пресуда Управног суда у Београду

Ознака (број) акта:

Датум доношења појединачног акта

Датум пријема оспореног акта:

Да ли су исцрпљена сва правна средства или нису предвиђена друга правна средства за његову заштиту (приложити доказе о томе) – Исцрпљена су сва правна средства.

Да ли је постојао или постоји неки правни лек који није искоришћен са наводом зашто то није учињено: Не постоји.

Да ли је изјављен још неки правни лек и да ли је окончан поступак по њему, а ако јесте пред којим органом се води поступак: - Не.

РАДЊА ДРЖАВНОГ ОРГАНА ИЛИ НОСИОЦА ЈАВНОГ ОВЛАШЋЕЊА:

Назив органа: УПРАВНИ СУД У БЕОГРАДУ

Дан преузимања радње.....
УСТАВОМ ЗАЈАМЧЕНО ЉУДСКО ПРАВО КОЈЕ ЈЕ ПОВРЕЂЕНО - УСКРАЋЕНО

Дана поднео сам Управном суду у Београду тужбу против Републичког Фонда за пензијско и инавалидско осигурање – Дирекција /РПИО/, ради поништаја решења број од године и доношења пресуде у спору пуне јурisdикције којом би се утврдило да имам право на усклађивање пензије у висини од 11,06% почев од 01.01.2008.године.

Поводом поднете тужбе, Управни суд у Београду донео је пресуду број од године, којом је одбио претходно наведену тужбу. На овај начин, исцрпљена су сва редовна правна средства, па је цитирана пресуда постала првостепена, а исту сам примио године, па ову жалбу подносим у законском року.

Докази:

1. Пресуда Управног суда у Београду број од године,

2. Првостепено решење Фонда за ПИО од године

3. Другостепено решење Фонда за ПИО од године,

4. Тужба Управном суду од године.

Приликом доношења пресуде, Управни суд у Београду учинио је на моју штету повреде уставних одредби, како следи:

1. ПРВО НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ из члана 32. став 1. Устава Републике Србије

Наведеном уставном одредбом је прописано „Свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама“

Право на правично суђење установљено цитираном одредбом Устава нарушено је на моју штету на више начина, и то:

1.1. Наведеном пресудом Управни суд игнорише Одлуку Уставног суда Уж 2666/11 од 22.06.2011.године, у којој су изнети јасни и опште обезбеђујући правни ставови, поновљени и у читавом низу каснијих одлука Уставног суда. Конкретно, Уставни суд је у тој одлуци заузео правни став да се пензије војних осигураника од 01.01.2008.године усклађују као и пензије цивилних осигураника, те да је Закон о пензијском и инавалидском осигурању једини општи акт на основу кога се тим корисницима врши усклађивање пензија, па и предметно ванредно усклађивање за 11,06%.

Управни суд је био у обавези да у конкретном управном спору донесе одлуку у складу са изнетим правним ставом Уставног суда, али то није учинио. Тиме је Управни суд не само нарушио право на правично суђење, већ је цитираном пресудом довео у питање правно функционисање целокупног система. Заобилажење одлука највишег суда ове државе, како то чини Управни суд, представља снажан атак на темеље правосудног система..

1.2. Из образложења пресуде види се да Управни суд прихвата да су војни пензионери били од 01.01.2008.године у систему ПИО, али да и поред тога нису имали право на ванредно усклађивање пензија јер су им просечне пензије биле изнад нивоа од 60% просечне плате. Такво становиште представља грубу повреду закона у односу на подносиоца жалбе и уопште у односу на војне пензионере.

Ни за једну групацију пензионера није посебно рачуната просечна пензија, јер се до просечне пензије долазило на основу збира свих пензија. Ово је неспорна чињеница, а у оквиру те чињенице, поставља се питање откуд право Управном суду да третира групацију војних пензионера мимо осталих пензионера, када каже да се и на војне пензионере примењују исти закони као и на остале пензионере.

1.3. Ни на један кључни навод тужбе Управни суд се и не осврће, изузев формулације „да је имао у виду и остале наводе“, али при томе на те наводе не даје одговоре. Из овога следи несумњив закључак да је на овај начин подносиоцу жалбе НАРУШЕНО И ПРАВО НА ОБРАЗЛОЖЕНУ СУДСКУ ОДЛУКУ. Наиме, један од

битних елемената права на правично суђење јесте и право на образложену судску одлуку, како то наводи и Уставни суд у одлуци Уж 1157/2008. У наведеној одлуци Уставни суд указује да повреда права на правично суђење постоји ако у образложењу нису са довољном прецизношћу наведени разлози на којима се одлука заснива. У истој одлуци се такође наводи да је приликом оцено да ли образложење одлуке суда правног лека испуњава право на правично суђење, неопходно сагледати да ли је суд правног лека испитао одлучна питања која су пред њега изнела или се задовољио пуким потврђивањем одлуке нижег суда.

Све ово значи, да је Управни суд у Београду повредио право на правично суђење, као и право на образложену судску одлуку.

1.4. За разлику од Управног суда, бројни судови у нашој држави, држећи се општеобавезујућих правних ставова Уставног суда, у истој правној ситуацији, правноснажним пресудама утврђивали су обавезу РФПИО или Фонда за СОВО да плате корисницима војних пензија износ неисплаћеног ванредног увећања од 11,06%, почев од 01.01.2008.године. Тако, илустрације ради, наводим:

- Пресуду Вишег суда у Новом Саду Гж1 број 54/13, која је донета у извршењу одлуке Уставног суда Уж 686/2012 од 31.01.2013. године,

- Решење Вишег суда у Нишу Гж број 788/13, донето у извршењу одлуке Уставног суда Уж 4756/12 од 11.02.2013.године,

- Пресуду Апелационог суда у Нишу Гж 1284/13 Од 27.06.2013.године,

- Пресуду Вишег суда у Пироту Гж 57/13 од 05.08.2013.године.

У свим наведеним и бројним другим пресудама, судови су изнели јасне правне ставове да се ванредно усклађивање пензија од 11,06% односи и на кориснике војних пензија.

Када се наведене и бројне друге пресуде у чињенично и правно истим предметима доведу у везу са пресудом против које изјављујем ову жалбу долази се до несумњивог закључка да је предметном пресудом на моју штету повређено не само право на правично суђење, већ и право на једнаку заштиту права, из члана 36. став 1. Устава. Другачије речено, како то наводи Европски суд за људска права у параграфу 56 у предмету Винчић и други против Србије од 01.12.2009.године – недоследно пресуђивање о захтевима лица у индентичним ситуацијама доводи до сталне несигурности и смањења поверења у правосудје, при чему је то поверење једна од основних компоненти државе засноване на владавини права. Налазећи да је предметна правна несигурност сама по себи лишила тужиоце права на правично суђење, Европски суд је установио повреду права на правично суђење из члана 5-1 Европске конвенције за људска права.

Цитирану праксу у свему је усвојио и Уставни суд, што је свакоко још један од посебно важних разлога због којег наведена пресуда Управног суда не може опстати у правном поретку.

Описано поступање Управног суда значи директно кршење одредби члана 22. Узви члана 36. Устава Републике Србије. Да ли се може рећи да се у конкретном случају, имајући у виду пресуду Управног суда, ради о делотворном правном леку. Одговор на постављено питање је несумњиво негативан, јер овде нема ни говора о делотворном правном леку, као што нема ни говора о праву на једнаку заштиту права. Осим изнетог, Управни суд је на овај начин на штету подносиоца ове жалбе прекршио и одредбу члана 13. У вези члана 6. тачка 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

2. ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 21. УСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Према одредби члана 21.Устава Републике Србије, пред Уставом и законом сви су једнаки, свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације Забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу

У конкретном случају, тужени органи и Управни суд су у односу на подносиоца жалбе и остале војне пензионере повредили ову уставну одредбу, а из следећих разлога:

2.1. Одмах по ступању на снагу Закона о Војсци Србије, министар одбране је донео одлуку да се професионалним припадницима Војске Србије – што значи без војних пензионера – повећају плате у просеку за 11%. У исто време донето је конкретно решење о ванредном усклађивању пензија за 11,06%, по гледишту Управног суда, и управних органа, опет безвојних пензионера.

На описани начин једна категорија пензионера – војни пензионери стављена је ван Закона или боље рећи ван система и тако доведена у правно неједнак положај у односу на све остале пензионере, као и у односу на професионалне припаднике Војске Србије. Код изнетог стања ствари, није могуће објаснити да у Републици Србији око 1.200.000 пензионера добије усклађење пензи-

је за 11,06%, а да само војни пензионери, који су у истом систему цивилног ПИО-а од 2008.године не добију ово усклађење, па је због тога, у односу на жалиоца и нарушена наводна уставна одредба.

2.2. Тужени органи и Управни суд су нарушили наведену уставну одредбу јер су мимо закона издвојили групацију војних пензионера и ту групацију посматрали одвојено од осталих пензионера и тако ту групацију обележили у негативном контексту, неосновано истичући колике су пензије војних пензионера. Када би ово издвајање било основано, а тврдим да је противзаконито, онда предметно повећање не би добили пензионери МУП-а, носиоци националних пензија, професори универзитета, пилоти цивилног ваздухопловства и бивши високи државни функционери, чије су просечне пензије исте или веће од војних рачунато посебно за сваку од тих категорија, а њима је предметно повећање пензија признато.

2.3. Одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије прописано је, поред осталог, да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ Закона о Војсци Србије врши по динамици и на начин утврђен законом којим се регулише пензијско и инвалидско осигурање. Изнета законска формулација значи да је законодавац одредио да се положај војних пензионера у погледу усклађивања пензија не може разликовати од положаја осталих пензионера, што се наравно односи и на ванредно усклађивање пензија. Када је то тако, поставља се питање – откуд право Управном суду и управним органима да заобилазе овако изричиту правну норму и да ме стављају ван правног система ове државе.

2.4. У тачки 1. Решења о ванредном усклађивању пензија се наводи: „Овим решењем усклађују се пензије од 1. јануара 2008.године, за 11,06%“, а у тачки 7. „Исплата усклађене пензије и новчаних накнада по овом решењу вршиће се од 1. јануара 2008. године“. То значи да правни и стварни смисао поменутог решења о ванредном усклађивању пензија није накнада штете већ се оно односи са убудуће са циљем да се ниво просечне пензије подигне на виши ниво. У време доношења решења о ванредном усклађивању пензија налазио сам се у систему Републичког фонда за ПИО, па сам ја имао право, као и сви други пензионери, на прописано ванредно усклађивање пензија од 11,06% почев од 1. јануара 2008.године.

Сматрам да су оваквим својим понашањем, надлежни управни органи и Управни суд прекршили забрану дискриминације прописану чланом 21. Устава Републике Србије, чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и чланом 1. Протокола уз Европску конвенцију.

Из изнетог разлога, ПРЕДЛАЖЕМ, да Уставни суд Србије УСВОЈИ ОВУ ЖАЛБУ да:

1) УДВРДИ да је ПРЕСУДОМ Управног суда у Београду од године подносиоцу уставне жалбе ПОВРЕЂЕНО ПРАВО НА ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ заштићено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије (Сл. Гласник РС бр. 98/2006) и чл. 6. тачка 1. и 17. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, НАЧЕЛО ЗАБРАНЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, установљено чланом 21. Устава Републике Србије и чл. 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и чл. 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију, као и ПРАВО НА ДЕЛОТВОРНИ ПРАВНИ ЛЕК из члана 13. у вези са чланом 6. тачка 1, Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, и ПРАВО НА ЈЕДНАКУ ЗАШТИТУ ПРАВА И НА ПРАВНО СРЕДСТВО прописано чланом 36. Устава Републике Србије;

2) УКИНЕ – ПОНИШТИ пресуду од године, Управног суда у Београду;

3) НАЛОЖИ Управном суду у Београду, да у поновљеном суђењу, отклони утврђене повреде Устава Републике Србије и донесе пресуду у пуној јурисдикцији;

4) УТВРДИ право подносиоца уставне жалбе на накнаду материјалне штете, сходно члану 90. Закона о Уставном суду.

(Датум и место подношења уставне жалбе)

Подносилац уставне жалбе

(Име и презиме)

(Потпис)

Прилога :4

Понављање историје у режији
тзв. међународне заједнице

КОМУНИСТИ ТРАЖИЛИ ХРВАТСКУ ДО ЗЕМУНА

Како су цртане југословенске републичке границе које су постале државне, али на штету Србије. Већ на заседању Авноја у Јајцу ударени темељи будуће разградње коју је Бадинтерова комисија само потврдила

Процес распада Југославије није завршен, јер се још манипулише „авнојевским“ републичким границама, које су дведесетих, према тумачењу Бадинтерове комисије (читај - западних сила), постале међународне. Иако је та комисија имала ограничен задатак и није се бавила питањем српских покрајина, њени закључци су примењени и на Србију после 1999. године. Наиме, после самопроглашења албанске државе Косово, САД и најмоћније земље ЕУ признале су административну линију између Србије и њене јужне покрајине као државну границу. Актуелни извештај ЕУ за Србију Јелко Каџин је пре неколико дана изјавио да је „прави тренутак за отварање питања уставног и законског уређења аутономије Војводине“, што подразумева и питање граница. Хрватска такође сматра да ни питање разграничења са северном српском покрајином, односно Србијом, није завршено.

- Нажалост испоставило се да закључци Бадинтерове комисије важе за све бивше републике СФРЈ, осим за Србију, која се и даље фрагментира дуж покрајинских граница - каже Момчило Павловић, директор Института за савремену историју.

- Парадоксално је да је процес фрагментирања Србије често био генерисан из њене власти. Као да закључци конгреса Комунистичке партије Југославије одржа-

Карта усташке
Независне
државе Хрватске

Тито за
говорницима на
заседању
Авноја у Јајцу

ног у Дрездену 1928. нису изгубили актуелност.

Историчари подсећају на закључак тог конгреса, да се мора срушити „империјалистичка версајска творевина Југославија“ у којој је великосрпска буржоазија подјармила Словенце, Хрвате, Црногорце, али и велике области Србије које припадају Албанцима, Бугарима и Мађарима. КПЈ је тада позвала у оружану борбу за независну Хрватску, Црну Гору, Словенију

и Македонију. Наглашено је да се оружана побуна мора пренети у Србију и позван је великоалбански „Косовски комитет“ да подигне свеопшти устанак. Мађарима је такође обећана помоћ у борби за отцепљење Војводине.

Границе република и покрајина у СФРЈ непогрешиво су пратиле закључке Дрезденског конгреса иза којих је стајала Коминтерна - „црвени Ватикан“. Тадашње комунистичке власти у Москви нису опраштале Србији што је пружила уточиште прогнаницима, „белим“ Русима.

О републичким границама није се расправљало

- Републичке границе у другој Југославији биле су комунистичка импровизација по формули „ослобађања свих народа и народности од великосрпског хегемонизма“. То је значило да Србија може да буде само онолика колико преостане кад се сви други намире - сматра др Павловић.

Он наводи да су Титове „замишљене и привремене административне линије“ које више спајају него што раздвајају постале трајне доношењем закона о територијалном устројству Србије и осталих федералних јединица у периоду 1946-1947. године.

- Изворна документа о питању републичких граница нису позната, као да се о томе није расправљало ни на једном органу или форуму. Као да су прећутно прихватане границе које су „дате“ или одређене одозго, без озбиљне расправе. На питање зашто је тако, одговор се може наћи у општој атмосфери и идеолошком заносу интернационализма или партијског става или пропаганде о неважности граница унутар Југославије - објашњава Павловић.

Он истиче да су интерне границе успостављене после рата највише погађале

српски народ. Покрајинске административне линије сада се поново користе да дестабилизују Србију.

- Само су у Србији створене две аутономије, покрајина Војводина и област Космет, а у последњем тренутку одустало се од треће - Санџака. Импровизоване комунистичке скупштине Војводине и Косова и Метохије донеле су „одлуку о прикључењу Србији“, као да никада нису биле њен део. Тиме је потпуно анулирана претходна историја - указује Павловић.

Документа показују да је Броз већ на седњу Авноја 1943. креирао границе републике нове Југославије, само је Србију оставио недефинисану. Српске делегације на том скупу није било, али је као заступник Србије представљен хрватски политичар др Иван Рибар, председник Авноја. Исти човек је на Првом заседању Авноја у Бихаћу, годину дана раније, био представник Хрватске! Ипак, ни он, ни делегати нису доносили кључне одлуке. У стаљинистичком духу КПЈ о судбини Србије и Срба одлучивао је и тада и касније Броз и веома узак круг људи око њега.

Србија као „сложена заједница“

- Генерално гледано кључне одлуке доношене су у уском кругу људи, Тито, Ђилас, Кардељ, евентуално Ранковић. Није проблем у томе што су сви хрватски комунисти били прво Хрвати, па онда комунисти, словеначки такође. Проблем је што нико није заступао српске интересе - истиче Павловић. Његове речи илуструје реферат Александра Ранковића на првом заседању велике Антифашистичке народноослободилачке скупштине Србије, одржане 10. новембра 1944. године. На том скупу ударени су темељи „сложене заједнице“ Србије у Федеративној Југославији.

- Разни хегемонисти, реакционери и издајници оптуживали су, па и данас оптужују народноослободилачки покрет како он хоће да поцела „српске земље“ и да ослаби српски народ за рачун Хрвата и других, како народноослободилачки покрет води Хрват Тито и томе слично. То су већ свима познате приче оних који би хтели истовремено да стварају Велику Србију на рачун других народа Југославије - упозорио је Ранковић.

На истој скупштини је усвојен и Закон о суду за суђење злочина против српске националне части, који је био основ за прогон, убијање, пљачку и застрашивање свих за које се сумњало да се могу успротивити Титовој олигархији.

- Има људи које интересује питање Срба у Хрватској. Сва права Срба у Хрватској су загарантована одлукама Првог, Другог и Трећег заседања Антифашистичког већа народног ослобођења Хрватске: право језика, школа, вероисповести, равноправног учешћа у државној управи итд. Таква Хрватска је најбоља гаранција братства и равноправности Срба и Хрвата у Хрватској - грмео је Александар Ранковић у новембру 1944. у Београду. Ипак, НДХ није капитулирала све до 15. маја 1945. а у време док је Ранковић нападао „велико-српске хегемонисте“ логор смрти Јасеновац радио је у три смене.

Чим се власт у Загребу променила, врх Комунистичке партије Хрватске на челу с Андријом Хебрангом тражио је да његова народна република задржи границе Павелићеве НДХ. Јоца Еремић, командант Кордунашког подручја до маја 1944. године, кад је напустио партизане, у емиграцији је открио да је од 1941. постојао договор хрватских комуниста и Павелићевог режима.

Борис Субашић

Извор: *Вечерње новости*

Зашто Љубљана јача морнарицу на Јадрану

„ТРИГЛАВ“ СА ЗВЕЗДОМ ПЕТОКРАКОМ

Словенија има модернији ратни брод од Хрватске и Црне Горе

Понос словеначке морнарице: ратни брод „Триглав“ (Фото М. Лазански)

Словенија јача своју ратну морнарицу, односно 430. морнарички дивизион словеначке војске са базом у Анкарану. Наиме, после увођења на флотну листу израелског патролног чамца „супер-двора“ под именом „Анкаран-21“ пре више година, сада у поморским вежбама НАТО-а на Јадрану и изван њега суделује и највећи словеначки ратни брод „Триглав-11“. Добијен је од Русије на име дуга некадашњег Совјетског Савеза према бившим југословенским републикама. Тако су Хрвати одлучили да на име тог дуга узму хеликоптере Ми-171, Словенци су узели ратни брод, а ми у Србији још не можемо да се договоримо шта би урадили по том питању.

Брод „Триглав“ је изграђен у руском бродоградилушту „Алмаз“ у Санкт Питерсбургу, припада класи „светлак“ руских ратних бродова. Допловио је до матичне луке Копар реком Волгом, па каналом до луке Новоросијск, преко Црног и Егејског мора до Крита и Јадрана. „Триглав-11“ има депласман од 375 тона, електроника на броду је немачке производње и најмодернија је за ту врсту бродова, мотори су немачки МТУ, наоружање се састоји од једног топа Ак-306, два тешка митраљеза од 14,5 мм, ПВО система „игла“, противракетног система Пк-10 са десет мамаца у једном лансеру, а на броду је и ракетни систем „штурм“ са шест пројектила типа „атака“ за гађање противничких бродова на даљинама до седам километара. Реч је о противоклопним ракетама са ласерским вођењем које пробијају сваки оклоп на било којем ратном броду у свету. Систем „штурм“ је монтиран на спољној оплати, одмах испод командног моста брода. Руси су понудили Словенцима опционо да додатно наоружају брод тим пројектилима, па је сада „Триглав-11“ заправо опремљен и ракетама брод-брод које наводи оператор путем џојстика. Сви инструменти на броду имају на позадини црвену петокраку. На мој упитни поглед

командант брода, поручник бојног брода Андреј Печар ми је рекао „да то њима уопште не смета, иако је Словенија чланица НАТО-а“.

„Ако некоме смета, нека издвоји паре да променимо инструменте. Али то ће да кошта“.

„Триглав-11“ је оперативан и на мору од седам бофора, максимална му је брзина 31 чвор, економска 13 чворова, има посаду од 31 члана. Многи се, наравно, питају шта ће Словенији са тако малом обалом ратни бродови? „Триглав-11“ је универзални ратни брод, он је истовремено и брод-база за противминске рониоце, може да укрца барокомору, то је брод који са својим специјалним баржама санира последице еколошких катастрофа, као што су велике мрље нафте у мору и посебно у лукама, јер је опремљен специјалним бочним пропелерима за маневар на врло уском простору. Као такав „Триглав-11“ је већ сада један од најчешће позиваних ратних бродова у заједничким поморским вежбама држава чланица НАТО-а и процеса „Партнерство за мир“.

Када сам команданта брода, поручника бојног брода Андреја Печара упитао на ком се језику споразумевају са Црногорцима током заједничких вежби на Јадрану одговорио ми је уз смешак: „Током вежбе на енглеском, јер то је стандардна процедура, после вежбе наравно на српском језику“.

Колико Словенија придаје значаја морнарици и поморској традицији говори и податак да је джепну подморницу класе „уна-913“, добијену на поклон од Црне Горе, у војни музеј у Пивки преко Јадрана и Италије бесплатно превезао приватник. Србија је још пре три године добила исту такву подморницу на поклон од Црне Горе. Још се нисмо договорили где да је поставимо, ни ко ће да је превезе. Нема у Србији приватника...

Мирослав Лазански

Извор: *Политика*

У Дому војске отворена изложба
о Милунки Савић

ХЕРОИНА ВЕЛИКОГ РАТА

Председник Народне Скупштине Србије
Небојша Стефановић и ауторка
изложбе Слађана Зарић

Изложба посвећена Милунки Савић, учесници у балканским и Првом светском рату из којих је изашла са седам одликовања, отворена је у Дому војске, а председник парламента Небојша Стефановић је том приликом поручио да Србија никада не сме да заборавља своје јунаке. Ауторка мултимедијалне изложбе "Милунка Савић-хероина Великог рата" Слађана Зарић оживела је сећање на "српску Јованку Орлеанку", која је најодликванија жена у том рату и која је у борбама за Србију четири пута била рањена, али о којој се деценијама уназад није много знало. Истичући да та изложба представља исправљање историјске неправде председник Скупштине Србије је изразио наду да ћеом бољим упознавањем са Милунком Савић бити поноснији на себе као нацију. Реч је о храброј жени, борцу и заборављеној хероини пред којом су мирно стајали француски генерали, руски официри, жени са највише одликовања у историји ратовања, рекао је Стефановић. Председник парламента је подсетио и на то да се Милунка први пут као добровољац пријавила крајем 1912. године и у балканским ратовима учествовала као мушкарац Милун Савић будући да у то време у војсци није било жена бораца. Њен прави идентитет откривен је 1913. године када је први пут била рањена на Брегалничкој бици.

"Пре 100 година када су трубе означиле рат, одсекла је кике, на главу ставила шајкачу, обукла мушке чакшире и кренула у Београд. У добровољце се уписала као Милун и већ на Брегалници добила прву Карађорђеву звезду за храброст", освешто је Стефановић сећање на српску хероину. Милунка је седам година провела у борби и рововима, а у Првом светском рату је била део чувеног "Гвозденог пука", најелитнијег Другог пука српске војске "Књаз Михаило", указао је Стефановић.

"Милунка је преживела и велику аустроугарску и бугарску офанзиву и повлачење преко Албаније", рекао је Стефановић ука-

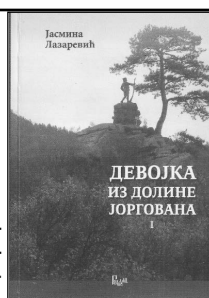
Заборављена хероина Милунка Савић
и француски генерали

зујући да је она примила и две Легије чести из руку маршала Франша д'Еперea и генерала Мориса Сараја. Једина је жена у свету, додао је, окићена француским Ратним крстом са златном палмом. Међутим, према његовим речима, људи су брзо за-

Књига у спомен Милунки ДА СЕ ЗНА ЗАУВЕК

Многима је Милунка Савић представљала инспирацију и узор у животу. Истраживањем о српској хероини, у чије се јунаштво и жртвовање освешточио цео свет, више од три деценије бави се дипломирани политолог Јасмина Лазаревић. Чињенице из њене прве књиге о Милунки Савић „Девојка из Долине Јоргована“ користе и историчари који проучавају Милункин живот. Друга књига о српској хероини изаћиће из штампе до краја ове године, а трећа у наредном блиском периоду.

Б. Ј. Ђ. П.

бравили њене заслуге иако је поред усећа у борбама, и својих четворо деце школовала још 30 и извела на пут, а живела је тихо и радила као шваља, куварица и чистачица. "Умрла је 1973. године, а уместо у Алеји великана, сахрањена је на Новом гробљу", подсетио је Стефановић.

Међутим, изложба којом се обележава и 40 година од њене смрти, неће остати једино сећање на српску Орлеанку. Како је најавио вршилац дужности директора Историјског архива Србије Мирослав Живковић, у току су завршне припреме за чин који ће омогућити да велика хероина вечно почива у непосредној близини свог команданта Живојина Мишића у Алеји великана.

"Очекујемо да ће се то догодити средином следећег месеца", рекао је Живковић додајући активности у циљу подизања споменика Милунки тек предстоје, а да је идеја да то буде испред улаза у Историјски музеј. "Очекујемо и подршку јавности. Споменик би требало да подигне наш народ добровољним прилозима путем фондације захвалности коју ћемо формирати", објаснио је Живковић.

Ауторка изложбе је рекла да Србија често заборавља хероје, а улази у митове и навела да је циљ изложбе али и филма, који ће имати тв премијеру 7. октобра да се истражи њена биографија и покаже да је Србија имала најодликванију жену у Великом рату. "То је теза до које смо дошли и у разговору са српским историчарима, као и са историчарима у Великој Британији", објаснила је Слађана Зарић наводећи да се до сада о Милунки Савић мало знало, да је нема у музејима, а ниједан историчар није написао њену биографију.

Изложбу су реализовали РТС, Министарство одбране и Историјски музеј Србије, а посетиоци су могли да виде репродукције Милункиних породичних, личних и ратних фотографија насталих у Тунису, Солуну и Паризу, као и одликовања која се налазе у поседу породице.

Извор: Танјуг

Пише:
Крстан
Милошевић

Великани се никада не заборављају

ЈУНАКУ У ЧАСТ

Недавно је у селу Цветке, близу Краљева, обележено 200 година од смрти Јована Петровића Курсуле, народног јунака и хероја Првог српског устанка, познатог мегданџије. Он је од рана задобијених у боју на Делиграду приликом слома Устанка (1813), ту преминуо и сахрањен.

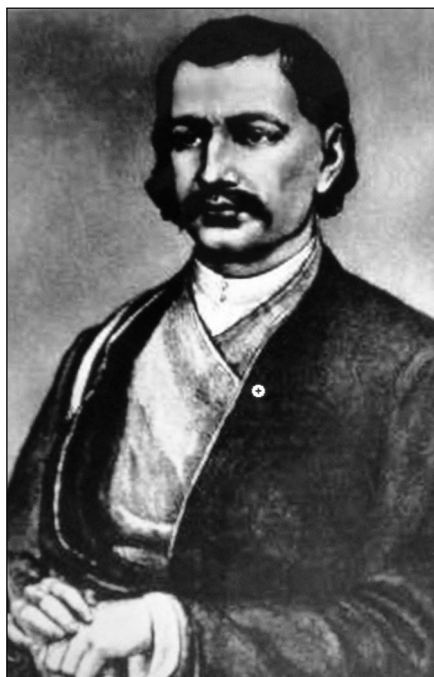
Јован Петровић (1768-1813), много познатији као војвода Курсула, рођен је у Горњој Горевници код Чачка у Рудничкој нахији. Потиче из сиромашне породице српског сељака. Надимак Курсула добио је као истакнути јунак, магданџија, па је по томе остао познат у српском народу и историји, за кога кажу да је најнеобичнији војвода у Првом српском устанку (1804-1813). Није марио ни за богатство, ни за положај у устаничкој војсци и власти. Личним јунаштвом стекао је славу и бесмртно име.

Од стрица, који је ратовао на страни Аустрије против Турске, рано је научио да рукује јатаганом и сабљом, а онда кубуром и пиштољем. Оставши без оца, а да би прехранио породицу, са братом је, као коњушар, служио код богатих Турака. За три године коњушарења, усавршио је јахање коња и руковање оружјем. А онда, тужна вест из Бруснице – да му је брата убио бег код кога је служио, због „дојаве да се састаје с његовом кћерком“ – променила је Курсулин живот. Ради освете, одметнуо се на Котленик и придружио хајдучкој дружини. Пошто се осветио бегу у Брусници, две године је хајдуковао у Поморављу и Грузи.

У првој устаничкој години (1804), током борби на Руднику, Курсулу и његове хајдуке похвалио је Карађорђе, а онда и војвода Милан Обреновића (?-1810), стављени су под команду тадашњег буљубаше Лазара Мутапа (?-1815), који је Курсулу поставио за „команданта моравске коњице“.

Крајем јуна 1805. Карађорђе је са устаницима кренуо на Карановац (Краљево). У тешкој борби за освајање тог града, највише је остао упамћен јуриш устаничке коњице. У том јуришу „Курсула се усмери на Мехмед-агу Згура“. После поделе мегдана, „Турчин паде и ту остаде“. При опсади Београда (1806), Курсулина коњица била је распоређена код Стамбол-капије и активно учествовала у ослобођењу града. Наредно учешће Курсулине коњице водило је према Ужицу (1807), где се водила борба за његово друго ослобођење.

Приликом Карађорђевог похода у Стари Влах (1809), Курсула је учествовао у борбама за Нову Варош, Сјеницу, Суводол, Нови Пазар. У мно-

Многе су песме испеване
о Јовану Курсули и његовом
витештву

го случајева, његови борци остављају су коње и јуришали као пешаци. Заједно са Танаском Рајићем и Милићем Дринчићем, Курсула је учествовао у драматичној борби на Таборишту, на Црном врху, где су храбро дочекали крџалије озлоглашеног Алије Гушанца. Прикривени у шумарцима, Курсула и Дринчић, „са коњаницима крену у јуриш... Уз Рајићев јуриш пешадије, Турцима није било спаса“. Према запису хроничара, ненадмашни јуначина Курсула, „сам је одсекао више од двадесет крџалијских глава“.

У чувеној Варваринској бици (1810), коњица којом су командовали Курсула и Дринчић, ударом са бокова, одлучујуће је допринела победи устаника. „Курсула је млатио сабљом по Турцима као мотком, а његова бедевија их је гонила и крчила му пролаз“. Заувек је остао упамћен његов мегдан на Варварину, где је задивио не само Србе и Турке, већ и увежбане руске коњанике који су учествовали у тој бици.

Иако није имао вишу командну дужност у устаничкој војсци, Карађорђе му је дао звање војводе.

Када су Турци крајем јула трагичне 1813. на свим фронтима кренули у напад на сурово слома Устанак, Курсула се у саставу Мутапове војске налазио на Делиграду. Тамо га је „испратила жена са децом, тужнија него икада до тада“. Као да је предосећала да ће то бити његова последња борба. На Преображење (19. августа), Курсула је узјахао своју кобилу Стрину, обичао положаје и храбрио борце. Приликом посета шанцу војвода Новачића и Парезана, ради договора о вођењу даљих борби, пратио га је сестрић (сеиз) Туља. Током разговора са Новачићем, Турци су изненада напали шанца. Збуњени сестрић се уплашио и не размишљајући о ујаку (Курсули), утекао с бедевијом. „Када Курсула виде да му бедевије нема, а Турци пут већ пресекли, он потрчи к великом шанцу, бијући се и тако пут крчећи. До великог шанца добио је којекаквих седамнаест рана... Један га Турчин удари копљем које се заломи у рани. Он је овај одломак однео чак кући“ (М. Ђ. Милићевић).

Путем од Делиграда до свог села, „невештином у неговању, ране се позледе, те је још мање било наде да ће оздравити“. Боловао је десетак дана. Кад су га пред смрт запитали шта му је најжалије, рекао је: „Вала сам се добрих коња најахао, оружја се красна наносио, непријатељских се глава насекло. Ничега већ нисам жељан. Али, жао ми је моје старе мајке, жалим што ми се не деси Стрина, да се пасјака сит не насечем“. С том јуначком исповешћу је издахнуо 29. августа 1813. године.

Курсула је сахрањен код цркве у Цветкама, где му и сада постоји гроб са спомеником. Темнићани су му 1910 године, поводом стогодишњице битке, подигли споменик на Варварину. Данас његови потомци носе презиме Курсулићи. Према запису Милићевића, Курсула је био „ватрено заузет за ослобођење своје отаџбине. Није се плашио никакве непријатељске силе. Ни главе није окретао на сласт господства и власт међу својима. Њему се хтело да отаџбину види чисту од насилника, па нека се у њој слави влашћу и господством који год хоће од његове браће“. Његово јунаштво и храброст опевани су у многим народним песмама.

Уз сећање на Јована Петровића Курсулу, ваља поменути да су у години слома Устанка, пре 200 година, храбро изгубиле живот и познате устаничке војводе – Вељко Петровић, Зека Буљубаша, Антоније Богичевић, Петроније Шишо, Јоксим Карамарковић, Сава Жижовић, Хаџи Никола Мијаиловић и други. У славу Хајдук Вељка Петровића, Неготин је половином септембра организовао музичко сценски програм у оквиру 48. фестивала „Мокрањчеви сани“.

Животни пут ђенерала Павла О. Јуришића Штурма

УВЕК УЗ СВОЈ НАРОД

Славни командант српске војске, рођен у месту Зхоржелец, нем. Герлиц, Пруска, 10. августа 1848, а преминуо у Београду 13. јануара 1922. године, остаће упамћен као сјајни војни стратег и упоран борац одан држави којој је служио

Пореклом Лужички Србин; мајка Хермина, родом из Данске, отац Отон Штурм, управник ловишта Вилхелма I (1797-1888), пруског краља од 1861, немачког цара од 1871. (Датуми у тексту су дати према важећем календару у времену одвијања догађаја). Осам разреда гимназије са матуrom је завршио у родном месту, Војну академију (од 1. X 1866. до 1. VII 1870) у Бреслау (Вроцлав, Пољска), Ратну академију у Нансију (Француска). Као пруски потпоручник је учествовао у немачко-француском рату 1870-1871. Са братом Еугеном (1856-1902) је дошао у Србију средином маја 1876. године („дао оставку на службу у пруској војсци“), где су, 1. јуна исте године, као **добровољци**, примљени у српску војску (у чину пешадијског поручника, односно потпоручника); у чин капетана II класе је унапређен 28. маја 1878. године (с рангом од 9. марта 1877), капетан I класе је постао 2. августа 1883, мајор 17. марта 1885, потпуковник 30. августа 1891, пуковник 22. фебруара 1897, ђенерал 20. октобра 1912. Паул је узео српско име Павле, Еуген је постао Евгеније, презиме двојно Јуришић Штурм; обојица су прешли у православну веру; крсна слава им је била Савиндан, односно Петровдан.

Командовао војнички умешно и успешно

Браћа су се у Шапцу јавила на дужност ђенералу Ранку М. Алимпићу (1826-1882), команданту Дринског кора (корпуса). У српско-турским ратовима 1876-1878. Павле се истакао као командант Лешничке посаде, затим командант штаба 1. пука 3. пешадијске бригаде (Шабац) Добровољачке дивизије, командант Комбинованог поречког батаљона и Крајинског пука Тимочке комбиноване бригаде Књажевачке војске у саставу Тимочког корпуса (командант пуковник Ђуро С. Хорватовић); после тих ратова, најдуже остаје на дужности командира 4. чете 2. батаљона 1. пешадијског пука 1. пешадијске бригаде Дивизијске команде стајаће војске, У српско-бугарском рату 1885-1886. је командовао 6. активним пешадијским батаљоном Дринске дивизије (командант ђенералштабни пуковник Јован Р. Мишковић), истакавши се у борбама око Ак-Паланке (Бела Паланка). Од 30. августа 1886. је командант 8. батаљона

(Београд) Дунавског пешадијског пука Дунавске обласне дивизијске команде; од јула 1888. је вршилац дужности команданта (затим командант) Тимочког пешадијског пука (Књажевац) Тимочке обласне дивизијске команде (од 1891. Тимочка дивизијска област). Од 5. октобра 1896. командује Моравским пешадијским пуком (Ниш) Моравске дивизијске области; од 12. марта 1897. је помоћник, а од 17. фебруара 1898. командант Дринске дивизијске области (штаб у Ваљеву), на којој дужности се задржао нешто краће од две и по године. Пензионисан је 14. августа 1900, реактивиран 23. јула 1901. са новим рангом у чину пуковника од 30. јануара 1898; 10. августа 1901. постављен је за изванредног комесара за пограничне страже (ту дужност ће обављати наредних пет година). Командант Моравске дивизијске области биће до 9. јула 1907, када ће примити дужност команданта Дунавске дивизијске области, коју ће обављати до 24. марта 1908. Главни ађутант краља Петра I је био до Првог балканског рата (октобар 1912 - мај 1913) у коме је командовао Дринском дивизијом I позива 1. армије, а у Другом балканском рату (јуни-јули 1913) Дунавском дивизијом I позива исте армије - у оба рата војнички умешно и успешно.

Са 3. армијом кроз Албанију

У Првом светском рату ђенерал Јуришић Штурм је командовао 3. армијом, која је почетно била груписана на просторији Обреновац-Скелска-Шабац-Митровица-Лешница-Лозница-Љубовија-Ваљево; штаб Армије је био у Ваљеву; 30. јула 1914. године Армија је примила први удар надмоћније аустроугарске 5. армије, успешно успорила њено надирање преко Дрине према Лешници, Лозници и Ваљеву и омогућила прегрписивање главних српских снага за Церску битку (30. VII -11. VIII 1914), у којој је извојевана прва велика победа савезника у том рату. Дивизије 3. армије (Дринска I и II позива, Тимочка II позива и Комбинована дивизија) дале су изузетан допринос и у остварењу српске победе у Колубарској бици (3. XI - 2. XII 1914).

Крајем 1915. године, за српски народ и војску најтеже године у Првом светском рату, 3. армија (Дунавска I, Дринска I позива и Браничевски од-

Официр изузетних способности:
Павле Јуришић Штурм

ред), предвођена ђенералом Јуришићем Штурмом, повлачила се с Косова и Метохије преко Црне Горе и Албаније ка Јадранском приморју, са поланих положаја на пл. Чичавица (од с. Желиводе до коте 1211), правцем: пл. Обилје - с. Ресник (Бијело Поље) - с. Петрић - с. Кућиште - Пећ - Ругово - с. Велика - Андријевица - с. Матешеве - Подгорица - Скадар. Прешавши у том повлачењу 292 km за 33 дана, прикупила се у рејон Скадра 15. децембра 1915. године.

Опоравак српске војске на Крфу

Савезници су одлучили да се остаци српске војске прикупе на грчко острво Крф, што је остварено до половине априла 1916. За три месеца одмора на Крфу српска војска се опоравила. Реорганизована, преоружана,

КО СУ ЛУЖИЧКИ СРБИ

Лужички Срби су словенски народ; прадемошина им је била на простору источно од Азовског и Каспијског мора, а већ вековима је траже на обалама Лужице и Лабје; окружени Немцима у Пруској и Саксонској, живе као на острву у Горњој (главно место Будишин, нем. Bautzen) и Доњој Лузници (главно место Хотјебуш, нем. Kotbus) у горњем сливу реке Шпреје (нем. Spree), која протиче кроз Барлџин (Брљин, нем. Berlin) и улива се у реку Лабу, а живе и у Зхоржелецу (нем. Герлиц) на обали Нисе Лужичке, на пољској граници; име им је први пут поменуто 632. године у једној хроници. Свест о својој словенској посебности, језику и „сербству“ никада нису

опремљена и војнички обучена (увежбана), подељена у три армије (шест пешадијских и једна коњичка дивизија, укупно око 150.000 војника), до 17. маја 1916. транспортована је на полуострво Халкидик код Солуна. У току јула-августа исте године српска војска је запосела део (сектор) Солунског фронта који јој је био додељен; 3. армију су чиниле Дринска и Дунавска дивизија.

У периоду од 4. августа до 3. септембра 1916. уследила је офанзива бугарских снага на Солунском фронту против британских снага (долином Струме) и српске 3. армије (из правца Битоља), при чему је заузет грчки град Флорина (Лерин). Такав развој борбене ситуације на фронту резултирао је трајним растанком ђенерала Јуришића Штурма и његове 3. Армије. Врховна команда је оценила да су у тој непријатељској офанзиви учињене грешке првенствено у командовању Дунавском дивизијом, па је са дужности команданта Армије сменила ђенерала Јуришића Штурма, начелника штаба Армије ђенералштабног пуковника Никољу А. Стевановића и команданта Дунавске дивизије пешадијског пуковника Миливоја П. Анђелковића *Кајафу*.

Дужност команданта 3. Армије ђенерал Јуришић Штурм је предао 9. VI 1916 у 9 сати ђенералу Милошу М. Васићу, дотадашњем команданту 1. армије, којом ће он командовати до њеног расформирања 15. III 1917; дана 24. VIII 1916. команду над 1. армијом је примио војвода Живојин Р. Мишић.

Краљев ађутант

Ђенерал Јуришић Штурм је био први ађутант краља Петра I од 1908. до 1917, затим у специјалној мисији у Русији (1916 - 1917) и канцелар Краљевских ордена (од 1917); пензионисан је 8. септембра 1921, преведен у резерву 7. новембра исте године.

Године 1881. Павле се, као капетан II класе, оженио Савком (преминула

напуштали; себе једноставно називају *Serb* (једнина), односно *Serbjo* (множина), а нас називају *Južni Serbjo*. Лужичкосрпски језик се дели на горњолужички (чува више словенских особина, близак је словачком и чешком језику) и доњолужички, који је најближи пољском језику; већином су протестанти, а мањим делом католици; ради се о малобројном али поносном, срданом, вредном и гостољубивом народу; у Вајмарској Републици (уобичајен назив за Немачку од 1919. до 1933) било их је око 250.000, данас их има само око 60.000 (у Саксонији 40.000, у суседној покрајини Бранденбург 20.000, окружени са 6,5 милиона Немаца те две покрајине, односно са 82 милиона Немаца у целој држави); дугометрајна денационализација и германизација (нарочито у XVIII и XIX веку) учиниле су да их је све мање.

Млађи брат Евгеније ДИГАО РУКУ НА СЕБЕ

Евгеније, млађи брат ђенерала Јуришића Штурма, оженио се 1880. Олгом, кћерком београдског трговца Јована Поповића, сестричном ђенерала Јована П. Белимарковића (1827-1906); изродили су једаиесторо деце; пешадијски поручник је постао 20. X 1882, кап. II класе 22. II 1887, кап. I класе 1. I 1891, мајор 22. II 1893, потпуковник 22. II (6. III) 1897; до октобра 1889. обављао је командирске дужности, касније је био командант батаљона, односно пука; био је одликован Таковским крстом с мачевима V степена, Сребрном и Златном медаљом за храброст, Медаљом за војничке врлине, Сребрном медаљом за ревносну службу, Таковским крстом IV степена и др.; у периоду од 27. VI 1886. до 16. V 1888. на Војној академији предавао немачки језик; последња дужност му је била (од 18. III 1897) командант 13. пешадијског пука (Неготин) Тимочке дивизије; од те године настају само неки нама знани узроци који ће довести до слома његове психе и трагичног краја: (1) замерио се Николи (поручник) и Никодију (потпоручник) Луњевици, осиној браћи краљице Драге, који су били утицајни у војном врху, а омрзнути у официрским круговима; (2) године 1901. официри нису неколико месеци примили плату; (3) запао је у релативно велике финансијске дугове, које није могао уредно да врати; претило му је пензионисање или суспензија; дужности команданта 13. пука је разрешен 15. X 1898. и стављен на располагање војном министру; пензионисан је по својој молби 29. X 1899; последња службена вест о њему говори о томе да му се „... у путу милости опрости издржавање казне затвора..." (СВЛ број 31

од 2. VIII '99, стр 871). **Епилог:** 1. априла 1902. извршио је самоубиство хицем из револвера у срце; иза себе није оставио никакав писани траг.

Мало је података о бројној Евгенијевој деци; синови Павле и Петар били су официри, а Момчило саветник у нашем војном изасланству у Берну (Швајцарска); Павле Е. Јуришић (Прокупље, 20. II 1883 - Београд, 31. III 1925), ретко храбар, пожртвован и частан човек и официр, каријеру је завршио као пешадијски пуковник-инвалид у пензији; име је добио по стрицу ђенералу; завршио је 32. класу (1899-1901) Ниже школе Војне академије, шести у рангу међу 192 питомца; у чин пешадијског потпоручника је произведен 2. VIII 1901, поручник је постао 6. III 1905, капетан I класе 1. I 1912, мајор 31. X 1913, потпуковник 1. X 1915; на Солунском фронту 1917. био је ордонанс-официр регента Александра, затим на служби у нашем војном изасланству у Атини; пензионисан је 25. IV 1921. (Службени војни лист број 17 од 7. V 1921, Указ ФАО Бр. 20208 од 25. IV исте године); у Кумановској бици (10. и 11. X 1912), као командир чете 18. пешадијског пука Дунавске дивизије I позива, био је на пет места тешко рањен митралеским рафалом; у Церској бици (30. VII - 11. VIII 1914), као командант батаљона Прекобројног пука, поново је тешко рањен; после рата је поднео оставку на службу у војсци и потпуно се посветио раду у *Народној одбрани* (патриотска народна организација), *Орјуни* (организација југословенских националиста), *Удружењу резервних официра и ратника* и др.; последњи службени податак о њему враћа нас у 1902. годину, на трагичан крај његовог оца Евгенија: „Пешадијски пуковник у пензији - инвалид Павле Е. Јуришић Штурм извршио самоубиство, 31. марта 1925. у Београду.

1884. од туберкулозе), кћерком Стевана Пироћанца, среског начелника; други пут се, као мајор, оженио Јеленом (1862 - 11. V 1937), кћерком покојног Николе Миловановића, трговца и власника рудника из Београда (досељеног из Новог Сада); порода није имао; са супругом је, до своје смрти, становао у Мишарској улици бр. 1; њихови посмртни остаци су сахрањени на Новом гробљу, парцела 3, у породичној гробници 3 - I Милана С. Пироћанца (Јагодина, 7. I 1837 - Београд, 1. III 1897), председника Министарског савета Кнежевине/Краљевине Србије од 21. X 1880 - 21. IX 1883.

Ђенерал Јуришић Штурм био је носилац више високих одликовања: Сребрне медаље за храброст (1876), Таковског крста V степена (1876), Сребрне медаље за ревносну службу (1877), Златне медаље за храброст (1878), Таковског крста IV степена (1878), Таковског крста с мачевима IV степена (1878), руског Ордена Св.

Станислава с мачевима III степена (1878) белгијског Ордена Анхалт Десау Албрехт (1884), аустријског Ордена Франца Јосифа IV степена (1884), руских ордена Св. Ђорђа и Св. Ане са мачевима, француске Легије части II степена, енглеског Ордена Св. Михаила и Ђорђа II степена, Ордена Италијанске круне, грчког Ордена Св. Спаситеља III степена, турског Ордена Османлије II степена, пруског Гвозденог крста II степена, аустријског Ордена Св. Леополда IV степена, Таковског крста III степена (1889), Белог орла V степена (1893), Ордена Милоша Великог IV степена (1899), Белог орла IV степена (1901), Таковског крста II степена (1903), Споменице краља Петра I (1903), Карађорђевог звезде IV степена (1906), Карађорђевог звезде са мачевима IV степена (1913), III (1915) и II степена (1921), Белог орла с мачевима I степена (1920), Албанске и Гардијске споменице и др.

Б.Ј.Ђ.П.

Пише: мр сц. др
Часлав Антић

Упала плућа – пнеумонија БОЛЕСТ ОПАСНА ПО ЖИВОТ

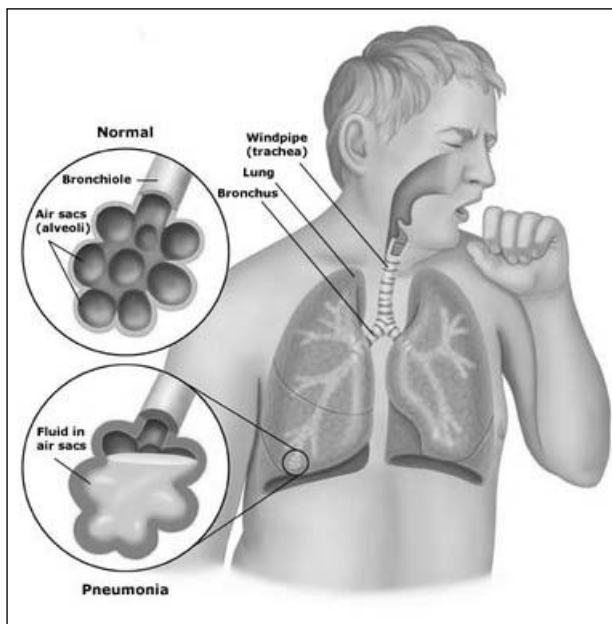
Клиничку слику типичне упале тог органа прати нагла појава грознице, висока температура, кашаљ уз искашљавање обојеног или гнојавог шлајма, а често и болови у пределу грудног коша

Плућа служе за спољно дисање, тј. за примање кисеоника из спољног ваздуха и за излучивање угљен-диоксида. С обзиром на чињеницу да је крв преносилац гасова, постоји уска веза између рада плућа и кардиоваскуларног система.

Плућа се састоје од два крила - левог и десног. Десно крило има три, а лево - два режња. Ваздух улази кроз нос или уста, пролази кроз заједничку дисајну цев, односно душник, који се у дубини дели на десну и леву главну бронхију, а оне се, затим, рачвају многоструко, постају све тање и завршавају се бронхиолама. Бронхиоле прелазе у алвеоле или плућне мехуриће, у којима се одвија размена гасова (кисеоника и угљен-диоксида) између ваздуха и крви. Крв по телу разноси кисеоник, а у алвеолама ослобађа угљен-диоксид који је настао у процесу оксидације и који се издисајем избацује у спољну средину. Из оваквог описа, могуће је у грађи плућа разликовати два система: бронхија проводни и плућне мехуриће као систем за размену гасова. Код упале проводног система, значи да пацијент има бронхитис, док упалу плућа условљавају оболели плућни мехурићи (алвеоле).

Узročник су микроорганизми

Међутим, упала плућа увек за свог „сталног пратиоца“ има бронхитис. Класична упала плућа најчешће захвата један плућни режањ, али може да се прошири и на плућну марамицу (pleuritis). Типичну упалу плућа изазивају микроорганизми: бактерије, вируси, протозое и гљивице, али и разноврсне надражујуће хемикалије и материје као што су разна испарења, минерална уља и пестициди. За разлику од типичних упала плућа постоје и атипичне које проузрокују микроорганизми на граници између бактерија и вируса или само вируси. Устано-

Упала плућа захтева пажљиво
стационарно лечење

вљено је да изазивачи ове опасније болести по живот ослобађају велике количине токсина и представљају велики удар на срце и мозак.

Клиничку слику типичне упале плућа прати нагла појава грознице, висока температура, кашаљ уз искашљавање обојеног или гнојавог шлајма, а често и болови у пределу грудног коша. Када су у питању мала деца или старије особе, овим симптомима придружује се и изразито погоршање општег стања и отежано дисање. Аускултацијом помоћу стетоскопа се на страни упале може чути карактеристично пуцкетање, а уколико је захваћена и плућна марамица, чује се тзв. плеурално трење, нешто попут звука који се ствара приликом ходања по снегу.

Потребно дуготрајно стационарно лечење

У оваквим случајевима лабораторијски налази указују на повећану седиментацију и повећане вредности леукоцита, док се на радиолошком снимку види мања или већа сенка.

Проузроковачи типичне упале (пнеумококе, стрептококе, хемофилус) су посебно осетљиви на антибиотике па

Снимак поуздано открива
запаљенске процесе на плућима

њиховом употребом клиничка слика се већ за 24- сата мења на боље. Дужина терапије је око 10 дана, а опоравак траје две до три седмице. У тој фази болесници осећају малаксалост, губитак снаге и непрестано се презнојавају.

Атипичне упале плућа прате симптоми типични за грип и кашаљ који је, по правилу сув. Слушањем плућа не може се добити поуздан и карактеристичан налаз, леукоцити често нису повећани, а ртг снимак показује нежнопрозрачне промене.

Без обзира на то што су симптоми код атипичне упале плућа мање изражени то не значи да је реч о мање опасном оболењу. Напротив, атипично запаљење плућа изазвано хламидијом, које преносе птице или се то чини легионелама из нечишћених, односно загађених клима уређаја, није никако за потцењивање. Уз плућа ти узрочници нападају и јетру, бубреге и мозак. Опште стање оболелог је прилично тешко и захтева интензивно болничко лечење. И за једну и за другу врсту поменути болести карактеристично је то што, углавном, захтева дуготрајно стационарно лечење.

Тибетанска вежба за јачу потенцију

ТАЈНА У ЈАЧАЊУ ЦИРКУЛАЦИЈЕ

Станите тако да вам кичма буде права, затим раширите ноге што више можете и савијте их мало у коленима. Испружите руке напред. Стојте тако по 10 минута, 3-4 пута дневно.

Ово је вежба тибетанских монаха. Ако се ради редовно, јача циркулацију крви у доњем стомаку и у полним органима, услед чега се побољшава стање простате, адемом нестаје, а потенција јача.

Вирусне грознице овога лета погодиле Србију

УЗРОК У НАЈЕЗДИ КОМАРАЦА

Почетком септембра у нашој земљи регистровано је и вирусолошки потврђено да су 142 особе оболеле од грознице Западног нила, од којих је њих 18 или 13 одсто завршило летално

Све је више тиграстих комараца у нашем поднебљу

Сузбијање комараца је најбољи лек за вирусне грознице

У најтоплијим летњим месецима, јулу и августу, у медијима је било прилично написа о тропским грозницама, чији су проузроковачи вируси, а преносе их комарци. Пласирани су и закључци да ако и наредних година буду високе температуре, Србија ће, сасвим сигурно, постати погодна тле за комарце и птице који преносе бројне смртоносне тропске болести, од којих су најпознатије грозница Западног нила, маларија и денга.

Почетком септембра у Србији је регистровано и вирусолошки потврђено да су 142 особе оболеле од грознице Западног нила, од којих је њих 18 или 13 одсто завршило летално. У симптоматологији ове болести имају доста сличности, па се сигурна дијагноза поставља посебним лабораторијским испитивањима.

Клинички се одликују наглим почетком, високом температуром и грозницом.

Грозницу Западног нила карактеришу грозница, главобоља, мучнина, повраћање, понекад осип и оток лимфних жлезда.

Маларију прате висока температура, главобоља, умор, знојење, повраћање, сув кашаљ, нервне дисфункције, губитак свести.

Денга се препознаје по грозници, главобољи, кожном осипу, болу у мишићима и зглобовима, крварењу на кожи и телу.

Нешто више детаља дајемо о денги, с обзиром на то да је јавност о тој болести мање информисана у односу на прва два тропска оболења.

Други назив за денгу је црвена грозница. За ту болест се зна још од 1779. године, када се у великим епидемијама појавила у Батвији и у Египту. Од тада је описиван велики број епидемија, а најпознатије су у Смирни 1889. године са 150.000 оболелих, у Грчкој 1928. године регистровано је 860.000 и у Египту исте године оболело је око 400.000 особа. Прозроковач денге је арбор вирус из Б групе. Болест преноси инфицирани комарац *Aedes aegypti*, то јест тиграсти комарац из Африке. Једном инфицирани комарац *Aedes aegypti* остаје заразан до краја живота.

Болест почиње нагло појавом температуре и дрхтавицом. Зажарени образи, црвене вежњаче и сјај ужарених очију дају специјално обележје овој болести - црвена грозница. Болесник осећа јаке болове у крстици, великим зглобовима и целокупној мускулатури. Критичне групе су хронични болесници са ослабљеним имунитетом и старије особе.

Против заразних грозница тешко је борити се. Једини лек је превентива, тј, сузбијање комараца.

Ч. А.

Куглице од цвекле за смањење апетита и брзо мршављење

СМАЊУЈУ И ПРИТИСАК

Килограм добро опране свеже цвекле исцедите у соковнику за прављење бистрих сокова. Остаци цвекле, након цеђења сокова, су одлично средство за мршављење. Од ових остатака одмах направите мале куглице, величине таблете и ставите их у замрзивач. Немојте одједном да цедите већу количину цвекле, јер су свежије куглице биолошки активније.

Кад год осетите глад, гутајте ове куглице, без жвакања. Прогутајте сваки пут пре јела по две кашике куглица, а после њих немојте ништа јести, нити пити. Кад после извесног времена огладните – опет гутајте ове куглице. Куглице од исцеђене цвекле ће вам знатно умањити апетит и смањити те-

жину, јер на природан начин детаљно чисте ваш организам. Овај третман, познат под називом „Методика ситог гладовања“, препоручује украјински народни исцелитељ, академик Балотов.

Ако и поред гутања куглица од цвекле осећате глад, једите као и обично. Утврђено је да гутање ових куглица доводи до наглог мршављења. Посебно је корисно за особе са високим крвним притиском, јер смањује притисак.

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије
Београд, Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Милен Чуљић

Година XI ■ Број 117 ■ Септембар 2013.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ

Др Часлав Антић, Крсман Милошевић,
мр Александар Симоновски, Радисав
Ристић, Ранко Бабић, Будимир М.
Попадић, Никола Оташ

ДОПИСНИЦИ

Добросав Алексић (Алексинац),
Ранко Бабић (Ниш), Предраг Добић
(Сремска Митровица), Радивоје
Здравковић (Подгорица),
Ило Михајловић (Чачак),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабач),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Јово Бенцун (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ

Будимир М. Попадић, М. Чуљић, дописници
и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

ДИСТРИБУЦИЈА
Павле Лучић

Лист излази месечно.

Тираж :3. 000 примерака

Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА

Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com

Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Каталогизација
у публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ISSN
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи
закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Џ. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул.
Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“),
тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте
прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;

***Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београда,
ул. Чубурска бр.2, Занатски центар „Пејтон“,
тел. 011/2446977 и 064/1427122; Клијенте
прима понедељком, средом и четврком:
зими од 17.00 - 19.00 а лети од 18.00 -19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из
Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел.
015/314307 и 064/2328165; Клијенте прима:
четврком од 18.00 - 19.00 часова;

За потребе војних пензионера ови адвокати
обављају следеће правне послове: да-
ваће бесплатне правне савете и пружаће све
остале адвокатске услуге уз накнаду по ва-
жећој адвокатској тарифи умањеној за 20 од-
сто (адвокати Љиљана Јаковљевић и Горда-
на Бучевац Стефановић), односно 30 одсто
(адвокат Ивана Јовановић). Редослед адво-
ката дат је по редоследу склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахра-
не преко Удружења војних пензионера Ср-
бије требало би да знате да услуге могу
користити чланови УВПС, чланови њихо-
вих породица, као и сви остали војни осигу-
раници.

Преко Удружења могу се добити ком-
плетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почаста,
- помоћ око сређивања докумената пре и после сахране ради регулисања права чланова породице после смрти војног осигураника,
- бесплатан долазак у стан породице преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се доби-
ти у месним и општинским организацијама
УВПС, или директно на тел. 011/8333-142 и
011/6161-769; 064/1660-423 и 011/3181-812.

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

ДУХОВИТО О ЖИВОТУ

*Пензија је као Адамов
лист. Покрива оно
најнужније.*

*Ко пре пензији, пре је
потроши.*

*Жена прима пензију, ја
примам пензију. Никада
два добра!*

*Нисам далтониста, али
кад видим пензију увек ми
је црно пред очима*

*Пензионер у месарници
улази као у музеј. Једном
годишње.*

Душан Старчевић

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Сто-
матолошка ординација „Прези-
дент М“, Звездара, Михаила Бул-
гакова (бивша Душана Петровића
Шанета) 46, са тимом искусних
стручњака, војним пензионерима
нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стомато-
лошки преглед, консултација и
стручно мишљење,

Остале стоматолошке услуге
(протезе, пломбе, надоградње и
друго), уз значајне финансијске по-
годности – плаћање на рате или са
попустом, у зависности од врсте
услуге.

Доказани тим стручњака нуди
**све стоматолошке услуге брзо,
квалитетно и повољно.**

Телефони за контакт и информа-
ције : **011/342-7481, 063/214-800,
064/135-1487.**

МОНОГРАФИЈА О 975. ВНЦ СОМБОР

У децембру 2013. године ће из штампе изаћи
монографија о 975. Ваздухопловном наставном центру,
формираном 1953. године а расфо-рмиран 2006. године.
Издавач ове књиге, која се објављује поводом прославе
60 година од оснивања ВНЦ, је Градски одбор УВПС
Сомбор.

Контакт телефон: **Саво Дринић 063/16-45-705**

МЕЊАМ СТАН

Стан на Црвеном
крсту – гарсоње-
ра 20 квадратних
метара
мењам за стан
на Врачару.
Телефон:
066/955-9599.